BONDIA® ARUBA

Diasabra 20 di December 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

E

Goberna drechi ta mihor... Garantia di autonomia...

Pagina 5

Tweede Kamer ta rechasa mocion pa establece fondo di inversion di Reino pa islanan CAS

Pagina 2

- **AFTA ta intensifica supervision di mercado di real estate**

Pagina 4

- **Presupuesto 2026 aproba**

Pagina 6

- **Aruba ta pone rumbo pa un economia mas resiliente y inclusivo**

Pagina 3

Corte: No a comproba si petroleo confisca na Bonaire y Corsou ta propiedad di Venezuela

Pagina 8

7 soldad Colombiano a muri den atake di guerrilla

Pagina 10

Corte Hulandes ta declara cu fabricante di implante di pecho no ta responsable pa enfermedad

Pagina 7

JOYFUL Weekends

DECEMBER 5st - 28th, 2025

Unwrap $20,000 in Holiday Prizes

Drawings every Friday, Saturday and Sunday from 9:30 PM - 11:30 PM

THE CASINO AT ST REGIS ARUBA

Tweede Kamer ta rechasa mocion pa establece fondo di inversion di Reino pa islanan CAS

Diahuebs dia 18 di december, Tweede Kamer a rechasa un mocion pa converti debe di COVID di islanan CAS den fondo di inversion. Parlamentario Mikal Tseggai di partido GroenLinks-PvdA a entrega e mocion aki, pero no a haya suficiente apoyo den e camara menor di parlamento Hulandes.

Mayoria di e banda derecha den e camara no a sostene un fondo di Reino for di cual islanan CAS—Aruba, Corsou y Sint Maarten—por ricibi prestamonan sin interes pa proyectonan di inversion. E mocion ta stipula cu e camara ta haci peticion na gobierno pa explora e posibilidad pa establece un fondo di Reino, pasobra e economia di islanan CAS (considerando nan tamaño) ta keda vulnerable na calamidadnan manera pandemia of posible desaster natural. Tambe a argumenta cu e islanan tin tareanan economico importante pa cumpli cune, pa cual ta rekeri inversion financiero, y cu ta importante pa tin acuerdonan cla dentro di reino pa loke ta relacion financiero y asistencia mutuo.

Sinembargo, Secretario di Estado pa Asuntonan di Reino, Eddie van Marum a duna conseho contra e mocion aki, bisando cu “prestamonan ta posible. Tambe mester paga e prestamonan aki back. Nan (e islanan) ta pagando cu e interes mas abao den Ley di Reino.” Pero Tseggai a rechasa e argumento aki, mencionando cu Aruba actualmente ta prestando for di Hulanda cu un interes extremamente halto—esta 16%. E parlamento ta puntra Secretario di Estado Van Marum si e ta considera 16% asina abao cu no por pensa riba un otro solucion.

Tambe e ta puntra si no ta miho a largo plaso pa tin un fondo dentro di Reino cu ta provee asistencia den evento di calamidadnan of pa permiti e islanan haci inversionnan necesario pa por sigura crecemento economico.
Van Marum a responde simplemente cu ta trahando riba un solucion dentro di Ley di Reino HOFA. Manera el a splica, “dentro di HOFA, tambe ta ofrece posibilidadnan pa haci prestamo na un interes mas abao.”

Otro fondo di inversion pa Aruba?

Aunke e idea pa establece un fondo amplio di inversion den Caribe Hulandes por mustra beneficioso—specialmente considerando cambio di clima y tension geopolitico cu mundo ta experenciando, ta importante pa considera varios aspecto cu lo hunga un rol den estableciendo un fondo amplio asina. Un punto importante ta encera e detayenan administrativo dentro di e fondo y ki sorto di consecuencia establece un fondo asina por trece pa finanzas di e islanan, incluyendo pa Aruba.

Manera ta conoci caba, gobierno di Aruba actualmente ta trahando pa establece su mesun fondo di inversion pa e isla, unda na november a entrega ley necesario pa esaki na Raad van Advies (RvA). Aunke a keda di tende e conseho di RvA, e organismo ya a duna gobierno na comienso di aña algun conseho pa loke ta maneho di un fondo di inversion na Aruba.

Na momento cu gobierno a entrega e ley na RvA, Bon Dia Aruba ya a hala atencion riba algun deficiencia cu ta existi pa loke ta gobierno su maneho di fondonan specifico, stipula den e conseho cu RvA a emiti na comienso di aña.

E tempo ey RvA a mustra gobierno caba riba e hecho cu actualmente ainda tin un cantidad considerable di fondo aki na Aruba, esta 9, cada un den nan estado particular di administracion y (in) cumplimento cu e reglanan legal pa tal fondo. E base legal pa e fondonan aki y e manera pa administra nan ta den e Comptabiliteitsverordening (AB 1989 no. 72).

E ley aki ta stipula (articulo 40) cu mester administra e fondonan presupuestario aki separadamente. Esaki obviamente pa evita cu por haci uso inapropia di e recursonan deposita den cada un.

Aki nos ta topa cu un di e obhecionnan mas importante di institucion di demasiado fondo specifico, pasobra esaki ta aumenta e trabao administrativo extra cu cada fondo cu ta crea. Y mescos lo conta pa un posible fondo di inversion pa e islanan autonomo den Reino Hulandes, unda ta laga di puntra si e islanan e ora lo mester ta encarga cu e costo di e trabao administrativo rekeri pa e fondo. Aunke no por a haya mas detaye tocante e mocion di parlamentario Tseggai, no lo ta infunda pa asumi cu Hulanda no lo kier tuma e responsabilidad financiero aki, considerando cu e islanan ya tin nan debe pa paga na Hulanda.

Tambe mester considera si e islanan por cumpli cu reglanan di administracion di un fondo di reino. Riba nivel local, ya por mira cu Aruba no por cumpli cu su mesun reglanan di fondo. Manera RvA a mustra, tin nuebe fondo caba cu no ta cumpli cu reglanan stipula den e Ley di Compatibilidad di Aruba, loke ta laga e pregunta atras si Aruba (y e islanan relevante den e mocion entrega) lo ta responsable den wowo di Hulanda pa por cumpli cu rekisitonan stipula pa un posible fondo di Reino.

Pa loke ta Aruba su fondonan specifico, RvA ta constata cu den varios caso no ta cumpli cu e rekisitonan legal di administracion, por ehemplo encuanto presupuesto y cuenta anual di cada fondo. Esaki ta e caso mientras cada un tin e obligacionnan legal stipula den e ordenanza encuanto contabilidad menciona.

Por bisa cu aki caba tin bastante trabao pa pone tur e fondonan aki ‘al dia’ cu nan obligacion financiero, tambe pasobra nan retraso cu dunamento di cuenta financiero ta un estorbo pa gobierno su cuenta anual, cu tambe ainda ta un cuento sin final.

Tambe ta surgi e problema cu e existencia di tanto fondo specifico ta limita e fondonan general na cual gobierno tin acceso, por ehemplo ora surgi un situacion unda por tin un emergencia cu por significa mihor uso pa e recursonan ey. Mas fondo specifico, mas gobierno mes ta limita su espacio pa maniobra ora situacion ta rekeri esey.

Considerando e realidad gubernamental den cual varios gobierno di Aruba a maneha su fondonan, kisas no lo ta realistico pa agrega un otro fondo specifico cual Aruba probablemente lo mester yuda maneha.

December 23-26
BUON Natale
3-course Dinner
Starting at $67 per person
Reservations exclusively through our Concierge or Opentable.com
BUCATINI MARKET & CUCINA
JOIA BY IBEROSTAR

Aruba ta pone rumbo pa un economia mas resiliente y inclusivo bao di reformanan di Landspakket

Aruba ta sigui su transicion pa un modelo economico mas resiliente, inclusivo y sostenibel manera delinea den e di dos Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage Landspakket Aruba 2025. E documento, cu ta cubri e periodo di october 2025 te cu maart 2026, ta duna un bista di e progreso haci y e retonan cu tin dilanti den remodelacion di e cuadro economico den cooperacion estrecho cu Hulanda.

E reformanan economico ta forma un pilar central di e Landspakket, cu a ser acorda originalmente na november 2020 y formalmente hancra den e Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen na april 2023.

Segun e rapport, e vision economico di Aruba ta dirigi pa bay mas leu cu vulnerabilidad structural cu historicamente a haci e isla hopi dependiente di un cantidad limita di sector, particularmente turismo. E obhetivo declara di gobierno ta pa desaroya un modelo economico diversifica cu ta balansa crecemento cu responsabilidad ambiental, inclusion social y competitividad a largo plaso. E enfoke aki ta cuadra cu e cuadro di politica nacional "Repositioning our Sails" y e agenda di transicion mas amplio di e Ministerio di Asuntonan Economico.

Un di e prioridadnan clave dentro di e agenda di reforma economico ta e mehoracion di e clima di negoshi y inversion. E rapport ta señala cu varios paso fundamental a ser tuma caba, entre otro establecimento di Aruba Fair Trade Authority, finalisacion di estudionan riba e clima empresarial y di inversion, y entrega di legislacion nobo riba proteccion di consumidor y cuentanan di pago basico na Raad van Advies. E medidanan aki ta destina pa fortalece confiansa den mercadonan, mehora supervision regulatorio y garantisa competencia husto, particularmente den sectornan cu ta afecta cas y negoshinan chikito directamente.

A pesar di e avancenan aki, e rapport ta reconoce cu e progreso den optimalisacion di procesonan di permiso tabata mas slow cu a plania inicialmente. E introduccion di un portal di permiso virtual, diseña pa simplifica y centralisa aplicacionnan relaciona cu negoshi, ta keda dependiente di mas tumamento di decision administrativo. Mientras cu un plan di accion a ser aproba na nivel di politica, e liñanan di tempo di implementacion a ser ahusta, cu operacionalidad completo awor proyecta pa 2027. Segun e rapprto gobierno ta sostene cu eficiencia di permisonan y mehoracion di acceso na informacion ta keda esencial pa baha bareranan pa empresarionan local y atrae inversion nobo.

Proteccion di consumidor ta un otro area caminda progreso gradual ta ser raporta. Aruba Fair Trade Authority ta ser fortifica pa medio di sosten tecnico y cooperacion cu reguladornan externo, mientras cu preparacionnan ta andando pa regula e tarifanan di awa y energia mas efectivamente. Ta anticipa cu e reformanan aki lo mehora transparencia den prijs y proteha consumidornan di gastonan excesivo, particularmente como cu mercadonan mundial di energia ta keda volatil. Na mesun momento, gobierno ta trahando pa mehora acceso na capital, incluyendo e introduccion plania di un sistema di registracion di credito, aunke e cuadro legal completo necesario pa e reforma aki ta den desaroyo ainda.

Fuera di reformanan regulatorio, e Landspakket ta pone enfasis fuerte riba desaroyo economico espacial y urbano. Oranjestad y San Nicolas ta ser identifica como puntonan focal pa revitalisacion, cu e meta pa transforma nan den centronan urbano competitivo, atractivo y economicamente vibrante. Un plan di desaroyo economico pa tur dos centro di ciudad a ser prepara y actualmente ta pasando den e fasenan final di aprobacion administrativo. E strategia ta enfoca riba desaroyo di uso mixto, mehoracion di habitabilidad y stimulacion di actividadnan comercial y creativo, reflehando un esfuerso mas amplio pa conecta crecemento economico cu calidad di bida urbano.

E sector creativo, referi na dje den e rapport como e "Orange Economy," tambe ta hayando prominencia dentro di e strategia di diversificacion di Aruba. Un vision strategico y plan di accion pa e industrianan creativo a ser desaroya, cu ta delinea oportunidadnan den areanan manera cultura, diseño, medionan di comunicacion y innovacion. Esnan cu ta traha maneho ta mira e sector aki como un fuente potencial di empleo, specialmente pa hobennan, y como un manera pa engrandece e identidad cultural di Aruba mientras ta genera balor economico.

Formacion di politica basa riba dato ta un otro punto di enfoke di e agenda di reforma economico. E rapport ta resalta esfuersonan andando pa fortifica Oficina Central di Estadistica y sigura cu e cuentanan nacional di Aruba ta actualisa y metodologicamente sano. Organisacion administrativo mehora, controlnan interno y training di personal ta destina pa permiti publicacion mas oportuno di datonan economico. Estadistica confiabel ta ser considera esencial pa monitoria rendimento economico, fiha prioridadnan di politica y evalua e impacto social di reformanan, incluyendo distribucion di entrada y tendencianan di pobresa.

Den e cuadro aki e determinacion di un liña di pobresa oficial pa Aruba ta representa un logro significativo. E rapport ta indica cu metodologia y fuentenan di dato pa midi pobresa y poder di compra ta cerca di termina, cu e prome aplicacionnan spera den e proximo añanan. Establece un referencia di pobresa cla ta destina pa sostene politica social y economico basa riba evidencia y pa mehora e intervencionnan dirigi di gobierno.

Seguridad di cuminda y innovacion agricultural tambe ta aparece prominentemente den e capitulo economico di e rapport. Estudionan riba structuranan optimal di green house, seleccion di cultivo y metodonan di cultivo adecua pa e clima di Aruba a keda completa, poniendo e base pa desaroyo di un Agri Innovation Park. E iniciativa aki tin como meta pa fortalece produccion di cuminda local, reduci dependencia di importacion y fomenta innovacion den agricultura duradero. Aunke a surgi algun retraso debi na e secuencia di e resultadonan di investigacion, ta anticipa cu e estudionan di factibilidad y diseñonan tecnico lo ser finalisa na 2026, cu implementacion previsto despues.

Mas aleu e rapport ta atende integracion economico regional, tumando nota di esfuersonan pa engrandece relacionnan comercial entre Aruba y mercadonan bisiña manera Corsou, Boneiro, Colombia y Surinam. Mientras cu e progreso tabata mas slow cu a ser anticipa debi na retonan di coordinacion, gobierno ta sostene cu mehoracion di comercio regional ta un caminda importante pa diversificacion y resiliencia. Trabaonan exploratorio riba e vinculonan di transporte di pasahero, incluyendo e potencial conexion di ferry rapido cu Corsou.

Otro asunto compleho cu e rapport a atende den e reformanan economico ta e futuro di e sitio di refineria. Estudionan di scenario pa e re-desaroyo di e area ta andando, cu experticio externo ta ser adkiri pa evalua usonan economico viabel di e tereno. Gobierno ta mira e tereno di refineria como tanto un reto como un oportunidad, cu potencial pa proyectonan di re-desaroyo cu por contribui na empleo, inversion y rehabilitacion di medio ambiente.

Durante henter e capitulo economico, e rapport a enfatisa cu implementacion ta keda e fase mas critico di e proceso di reforma. Limitacion di capacidad dentro di e administracion publico, retraso den proceduranan legislativo y e necesidad pa un coordinacion sosteni entre Aruba y Hulanda ta sigui trece riesgonan pa e timelinenan.

E reformanan economico bao di e Landspakket ta estrechamente liga na obhetivonan social mas amplio, incluyendo reduccion di pobresa, creacion di trabao y desaroyo sostenibel. Door di alinea politica economico cu normanan internacional y e Metanan di Desaroyo Sostenibel (SDG's), Aruba tin como meta pa posiciona su mes como un economia competitivo y responsabel dentro di e region. E rapport ta conclui cu mientras hopi iniciativa ta den proceso ainda, e fundeshinan pa un modelo economico mas diversifica y resiliente ta ser poni gradualmente.

Segun cu Aruba ta move mas leu den e fase di ehecucion di e Landspakket, e efectividad di e reformanan economico aki lo depende no solamente di e diseño di maneho pero tambe di ehecucion, capacidad institucional y sosten politico a largo plaso.

Ta anticipa cu e proximo añanan lo ta decisivo pa determina si e transicion previsto ta traduci den beneficionan tangibel y duradero pa negoshi, trahador y hogarnan den henter e isla.

BONDIA ARUBA

AFTA ta intensifica supervision di mercado di real estate

Y ta adverti riba practicanan di comision uniforme

Aruba Fair Trade Authority (AFTA) ta poniendo mas atencion na e mercado local di real estate despues cu un investigacion a mustra cu hopi compania ainda ta usando e mesun tarifanan di comision, a pesar cu e guianan di comision bieu tabata oficialmente revoca. E resultadonan aki a lanta preocupacion cu companianan por ta coordinando nan comportacion ainda, loke por kibra e leynan di competencia di Aruba. Como resultado, AFTA a indica cu lo sigui vigila e sector di cerca y por tuma accion mas fuerte si ta necesario.

E investigacion, realisa pa AFTA y finalisa pa medio di un encuesta di mercado na 2025, ta sigui desaroyonan anterior cu ta envolvi Association of Aruban Realtors (AAR). Te cu februari 2024, AAR a mantene acuerdonan di comision cu despues a ser considera incompatibel cu reglanan di competencia. E acuerdonan aki a guia companianan di real estate efectivamente pa structuranan di comision uniforme, limitando decisionnan di prijs independiente dentro di e mercado. Despues di consultanan cu AFTA, AAR a revoca su guianan di comision, marcando un fin formal na e palabracionnan ei.

Sinembargo, e ultimo esfuersonan di supervision di AFTA ta indica cu e revocacion di reglanan formal no a traduci completamente den cambionan den comportacion di mercado. Di acuerdo cu e autoridad, un cantidad significante di companianan di real estate ta sigui aplica tarifanan di comision uniforme y practicanan di partimento di comision, patronchinan cu por señala coordinacion continuo en bes di tumamento di decision independiente.

E obhetivo principal di e investigacion di AFTA tabata pa evalua si companianan di real estate awor ta opera den cumplimento cu e regulacionnan di competencia despues di e revocacion di e guianan di comision. Ley di competencia ta rekeri companianan pa determina independientemente nan structuranan di prijs, incluyendo tarifanan di comision y division interno di comision, sin acuerdonan formal of informal cu competencianan. Cualkier forma di coordinacion, sea explicito of implicito, por restringi competencia y finalmente perhudica consumidornan.

Resultadonan di e encuesta compila pa AFTA ta pinta un imagen mixto di cumplimento. Casi mitar di e companianan di real estate cu a responde na e encuesta a informa cu nan ta aplica un tarifa di comision uniforme di 5%. E resultado aki ta notabel mirando cu e guia anterior di e comision a ser revoca oficialmente. Mientras cu un mayoria chikito di e encuestadonan a indica cu nan no ta usa tarifanan uniforme, e prevalencia continuo di un tarifa uniforme ta lanta preguntanan tocante con independientemente decisionnan di prijs ta ser tuma den henter e sector.

E autoridad ta adverti cu e alcance real di practicanan uniforme por ta mas halto cu e encuesta ta sugeri. Mas o menos 40% di companianan di real estate a participa den e encuesta, loke ta nifica cu un mayoria di e actornan di mercado no a responde. AFTA ta señala cu no-participacion ta limita e habilidad pa saca conclusionnan definitivo y ta laga habri e posibilidad cu practicanan di comision uniforme ta hasta mas comun den operacionnan diario cu e resultadonan di e encuesta ta indica.

Ademas di e tarifanan di comision, AFTA a analisa con e comisionnan ta ser dividi entre partidonan involucra den transaccionnan di real estate. Pa AFTA e resultadonan den e area aki tabata mas impresionante ainda. Casi tres tercera parti di e companianan participante a informa di usa un division di comision fiho di 50/50. Mientras cu un division asina no ta ilegal riba su mes, AFTA a enfatisa cu ora un mayoria grandi di companianan adopta practicanan identico, e por ta un indicador di comportacion coordina en bes di decisionnan empresarial independiente.

Bao di e cuadro di competencia di Aruba, companianan ta ser exigi pa determina no solamente nan tarifanan di comision pero tambe nan reparticion interno di comision independientemente. Acuerdo of comprondemento informal entre competencia tocante splitnan uniforme ta prohibi, ya cu nan ta reduci presion competitivo y por conduci na resultadonan uniforme cu ta un desbentaha pa consumidornan nobo den mercado.

AFTA a subraya cu comportacion paralelo, unda hopi compania ta sigui e mesun practicanan sin evidencia cla di acuerdonan directo, no ta constitui automaticamente un violacion. Sinembargo, ora e comportacion ey ta refleha e guianan cu a ser revoca anteriormente, e por lanta banderanan cora pa reguladornan. E autoridad a declara cu e persistencia di tarifanan uniforme y division di comision ta sugeri cu e influencia di e guianan anterior por ser sinti ainda dentro di e mercado.

For di un perspectiva di consumidor, e desaroyonan aki ta significante. Un di e metanan central di ley di competencia ta pa garantisa cu consumidornan ta beneficia di escogencia, innovacion y prijsnan competitivo. Ora e tarifanan di comision y structuranan bira uniforme den un industria, consumidornan por perde e oportunidad pa negocia miho terminonan of pa selecta dunadornan di servicio cu ta ofrece modelonan di prijs mas flexibel. Den e mercado di real estate, caminda balornan di transaccion hopi biaha ta halto, hasta diferencianan chikito den tarifanan di comision por tin implicacionnan financiero substancial.

E investigacion tambe ta subraya retonan cu reguladornan ta enfrenta den cambio di comportacion di mercado despues cu reglanan formal ta ser kita. Mientras cu e revocacion di e guianan di comision di AAR a marca un paso importante pa restaura competencia, e resultadonan di AFTA ta sugeri cu custumbernan cultural y structural dentro di e industria por persisti mas largo cu a anticipa. Cambiando practicanan hancra hopi biaha ta rekeri supervision sosteni y, den algun caso, accion di aplicacion.

Den su conclusion, AFTA a laga bon cla cu tarifanan di comision uniforme y partimento di comision ta sigui ser aplica ampliamente dentro di e sector di real estate di Aruba. E autoridad a reitera cu companianan di real estate ta prohibi di cera acuerdonan, sea formal of informal, pa mantene prijsnan uniforme of structuranan di comision. Cualkier continuacion di e practicanan ey ta core riesgo di viola e ley di competencia di e pais, sin importa si nan ta documenta explicitamente of compronde informalmente bao di participantenan di mercado.

AFTA a indica cu lo sigui vigila e desaroyonan den e mercado di real estate di cerca. Si surgi evidencia di infraccionnan di reglanan di competencia, e autoridad a declara cu e no lo duda pa tuma medidanan apropia. Esakinan por inclui mas investigacion, accionnan di aplicacion di ley, of sancionnan dirigi na restaura condicionnan competitivo.

E mensahe di e autoridad pa e sector di real estate ta cla: e responsabilidad pa cumplimento ta keda na cada compania individual. Ta spera cu participantenan di mercado ta revisa activamente nan politicanan di prijs y comision pa sigura cu nan ta determina independientemente y no ta ser influencia pa practicanan di competencia of guianan anticua. Continuacion pasivo di normanan di pasado, hasta den ausencia di acuerdonan formal, no por ta suficiente pa cumpli cu rekisitonan legal.

Segun cu e mercado di real estate di Aruba ta sigui atrae interes local y internacional, mantencion di competencia husto lo keda un prioridad pa reguladornan. Structuranan di prijs transparente y competitivo ta esencial no solamente pa proteccion di consumidor pero tambe pa credibilidad y sostenibilidad di e sector a largo plaso. AFTA su supervision continuo ta sirbi como un recordatorio cu ley di competencia no ta djis un cuadro formal pero un obligacion practico cu ta rekeri atencion y cumplimento continuo di tur participante di mercado

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Goberna drechi ta mihor... Garantia di autonomia...

Na bispo di celebracion di 40 aña di Aruba como entidad autonomo den Reino Hulandes ta un bon momento di reflexion di kico nos a logra den e periodo aki. Tambe tumando na cuenta e cuadro estatal den cual nos ta funciona, Reino Hulandes, loke ta haci nos un 'pais' den cierto sentido y den otro no. Tin asunto den cual como teritorio autonomo, no un pais independiente, nos ta existi solamente como parti di Reino Hulandes. Esey ta e caso por ehemplo den ratifica tratado internacional y, pa keda mas cerca di algo cu nos ta experimenta cada dos aña: pa Fondo Monetario Internacional (IMF) nos ta parti di Reino Hulandes y aunke ta haci evaluacion separa pa nos isla, e conocido 'Chapter IV Consultation', tur esaki ta cay bao di 'Kingdom of the Netherlands', cu ta asocia na IMF, no Aruba ni e otro islanan autonomo.

Awor, na momento di discordia riba cualkier asunto den Reino, tur e criticonan mas beligerante ta core drenta publicidad, recordando cue acuerdo basico di Reino, e Statuut, ta ancra na un desigualdad grandi entre e pais colonizador y e islanan, cu pa e nivel mas halto di supervision administrativo, huridico y di hurisprudencia ta subordina na decision unda nan tin poco poder. Hopi biaha esey ta desemboca den acusacion continuo di 'colonialismo' cu sigur den cierto caso por ta un sospecha corecto; al fin y al cabo mal custumber di 400 aña no ta desaparece cu firmamento di un documento, aunke considera sagrado. Pero tin un pregunta cu no ta surgi: ta ken a firma e cos ey anto y pakico? Mester bisa cu loke a firma no tabata e lema bunita, cu ta bisa cu nos tur, e partinan di Reino, lo ta igual o equivalente. Djis tira un vista riba henter e Statuut y loke por mira ta un cuadro cu ta permiti gobernacion autonomo, pero cu ta describi por lo demasderecho y obligacion di gobierno di Reino, cu dominio absoluto di Hulanda, pa interveni den e gobernacion autonomo, si mal gobernacion ta exigi esey.Ta un poco straño pa culpa Hulanda so pa un documento cu a carga firma di nos representantenan tambe; na 1954 tur hende tabata convenci cu independencia lo tabata un paso demasiado grandi pa tuma. Den e decadanan despues tabatin multiple momento unda e supervision di Reino, yam'e 'colonialismo abierto' o 'intervencion hustifica' o algo entre e dos extremonaney, pero hecho ta cu a pone un paro na daño grandi cu cierto gobiernonan local tabata haciendo. Nos ta nota: intervencion den añanan 70 contra mafia di Claude Wathey cu un reino di corupcion y teror na St Maarten, intervencion na Aruba na 1994 pa evita traspaso di filenan di Servicio di Inteligencia pa circulonan criminal liga na narcotrafico, intervencion na Corsou contra gobierno di Schotte pa entre otro e mesun acceso di elemento di exterior na Servicio di Inteligencia di e isla. Den nos era ta suficiente pa recorda e serie impresionante di ministro condena pa corupcion, o cierto caso ainda den proceso hudicial. Gran mayoria d ciudadano cu a tuma e molester pa informa nan mes debidamente tabata y ta ainda convenci cu e capa di supervision a funciona, y hasta ta critica cu tin biaha nan a interveni demasiado laat. Pregunta: pakico e autornan cu ta critico di e actuacion Hulandes, cu tin vez no ta liber di arogancia na nivel personal y/o institucional, nunca ta menciona e momentonan cu pueblo a scapa di daño mayor na man di gobernante local cu no tabatin ningun intencion drechi encuanto gobernacion integro y husto?

Sin embargo, mester nota cu si ta desea di deshaci di e supervision Hulandes, tabatin otro alternativa y pakico no a cana e otro caminda ey anto? Pa contesta e ultimo pregunta aki di biaha: Si, tabatin otro ruta, esun cu t'ey ainda: independencia total. Tin un motibo pakico e sentimento popular tabata y ta, te awe, contra e alternativa di independencia. Tur cu a purba propaga e alternativa ey a fracasa completamente. Pero esey no ta kita cu e posibilidad t'ey keto bay. Articulo 58 di Statuut ta bisa lo siguiente: "Articulo 58: 1. Aruba por, a traves di ordenanza nacional (landsverordening) declara cu ta desea di termina e orden legal contempla den Statuut pa loke ta regarda Aruba. 2. E propuesta di tal ordenanza na su entrega ta bay acompaña pa diseño di un futuro constitucion, conteniendo por lo menos stipulacion encuanto derechonan fundamental, gobierno, organo representativo, legislacion y administracion, hurisdiccion y cambio di constitucion. 3. Staten no por aproba e propuesta si no ta cu un mayoria di dos tercera parti di voto di e miembronan cu tin asiento."

Pero pakico tabata imposible pa haci uso di e posibilidad aki? Pasobra e propio pueblo no ta permiti esey; gran mayoria ta haya cu mester tin un capa protector riba e gobierno autonomo, ora e actua en contra di interes general di e isla. Aruba a yega hopi cerca di e momento di bira independiente, a base di e acuerdo cu a conduci na nos Status Aparte. Na e momento culminante den añanan 90 un delegacion completo di gobierno y oposicion a biaha pa Corsou pa confronta premier Lubbers y laga sa bon cla cu Aruba "NO ta bira independiente". Bida a sigui y ainda nos politiconan no kier comprende algo di Statuut: Mihor bo ta goberna, menos Hulanda ta mete, mas autonomia bo tin. E gritonan di 'colonialismo' ta surgi hustamente ora nos gobierno(nan) ta fayando den duna pueblo su derecho fundamental: bon gobernacion.

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 110.000,-
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
HUNGA AWO

Presupuesto 2026 aproba

Minister di Finanzas Geoffrey Wever ta informa cu e Presupuesto 2026 di Gabinete AVP-FUTURO a keda aproba pa Parlamento di Aruba, cu voto di confiansa di tur parlamentario di coalicion AVP-FUTURO. Ta premira un resultado financiero pa sector colectivo di 216 miyon florin of 2,7 porciento di Producto Interno Bruto. Mescos cu presupuesto complementario 2025, e presupuesto 2026 Gabinete AVP-FUTURO ta cumpli cu e ley di supervision financiero.

Cu aprobacion di e presupuesto 2026 Gabinete AVP-FUTURO ta sigui cu su compromiso pa hiba un maneho financiero responsabel y prudente segun normanan di presupuesto hancra den ley y sigui duna e beneficio di desaroyo economico bek na pueblo di Aruba.

Pa 1 di januari 2026 tur pensionado lo ricibi 150 florin extra tur luna, ta ehecuta e aumento salarial di maestronan, e mehoracion di e posicion salarial di profesionalnan di gobierno, y un acuerdo entre Gobierno di Aruba y FCCA 23 pa construccion di casnan pagabel y hopi mas.

E Presupuesto 2026 di Gabinete AVP-FUTURO aproba pa Parlamento ta cumpli cu un saldo financiero di minimo 1 porciento pa e sector colectivo manera e Landsverordening Aruba Financieel Toezicht (LAft)ta prescribi.

Ta premira un surplus di 216 miyon florin pa e sector colectivo, equivalente na 2,7 porciento di Producto Interno Bruto. Di esaki, ta premira pa Gobierno un surplus di 121 miyon florin, equivalente na 1,5 porciento di Producto Interno Bruto. E nivel di debe ta premira di baha pa 57 porciento di Producto Interno Bruto. Gastonan personal y goederen en diensten ta keda den e margen di e cuadro financiero. Cu un proyeccion di crecemento economico di 2,6 porciento den 2026, entradanan di gobierno ta proyecto pa crece cu 50 miyon florin.

Presupuesto 2026 ta continuacion di e compromiso di Gabinete AVP-FUTURO pa implementa su Programa di Gobernacion 2025- 2028 na beneficio di Aruba. Un maneho financiero responsabel y prudente ta keda nos punto di salida y sigui duna e beneficio di desaroyo bek na nos hendenan segun minister di Finanzas Geoffrey Wever.

"Mi ta gradici di curason Conseho di Minister, bou guia di Promer Minister Mike Eman, e 12 Parlamentarionan cu ta sostene Gabinete AVP-FUTURO, y tambe muy en especial tur e profesionalnan di Gobierno di Aruba, specialmente esnan di Directie Financiën y Directie Wetgeving cu a traha dia y anochi pa nos por tin awe un Presupuesto 2026 aproba!" segun Minister Geoffrey Wever.

Status Aparte y Papiamento, algun relacion…?

Den nos edicion aki, na bispo di celebra 40 aña di Status Aparte, ta un bon momento pa trata e relacion entre e movimento politico y social cu a conduci na Status Aparte na 1986, y e empuhe cu desaroyo di e propio idioma a haya den e epoca ey. Pero pa haci esey bon, nos mester bolbe un rato na e epoca anterior, tempo cu ni e lucha politico ni e busqueda di e propio identidad tabata mustra asina fuerte. Aki ta necesario pa basa nos mes riba loke persona di edad actual riba 70 aña por aporta. Aruba anto den añanan 50 di siglo pasa. Un periodo marca pa establecimento di Statuut na 1954, cu atencion bayendo mas tanto na con pone e gobernacion di e seis islanan cana bon. Tabata un periodo den cual no tabatin tanto atencion pa Papiamento, den enseñanza sigur cu no, pero esey no tabata implica cu e no tabat'ey caba, sigur dentro di e medionan di comunicacion cu no tabata asina abundante manera actualmente.

Pero e tranquilidad ey no a dura largo, e rivalidad entre Aruba y Corsou a cuminza domina e escenario politico y sigur desde inicio di añanan setenta e lucha pa un separacion di e otro islanan a cuminza tuma forma. Betico Croes no tabata solamente e figura principal politico, sino tambe di bastante influencia riba e Papiamento mas formal den tur cos cu e tabata publica y tabata expresa verbalmente na cada ocasion. Aki tabata surgi hopi palabra cu parti di e publico no tabata asina custumbra cu nan y cu logicamente tabata procedente di idioma Spaño. Hasta tabatin murmuracion di algun hende cu "loke e ta papia ta Spaño" y no Papiamento. Nos no ta di acuerdo cu e ponencia ey; mester comprende di unda e uso di e lenguahe mas formal ey tabata bin. Por parce cu Papiamento tabata existi mas bien como idioma oral so, pero esey no ta berdad. Den e famianan cu mayor acceso na educacion y por lo tanto mayor acceso na Spaño y Ingles, tabata custumber di 'enriquece' nan vocabulario cu palabra y expresion tuma enteramente di Spaño. E tempo ey expresion usa te awe manera 'al fin y al cabo' y 'de vez en cuando' skirbi asina tambe, tabata parti di nos vocabulario caba y talvez pa hopi tempo caba. Entre esnan activo den politica den añanan 50 tabatin varios luchador pa mas reconocimento di Papiamento, manera Julio Maduro.

E relacion intimo cu Spaño tabata algo hopi mas general, loke esnan di e epoca ey cu t'ey ainda por comproba. Loke Betico a haci anto no tabata algo isola, e tabata representa un tradicion di raiz profundo di aprecio y esfuerzo pa papia y skirbi su propio idioma cu orguyo y empeño y cu bon conocimento di e otro idiomanan; su profesion di maestro a añadi mas ainda na esey.

Den e epoca despues di 1986 nos por a desaroya nos sistema gubernamental y educativo, y a bin logicamente un empuhe grandi pa e propio idioma. A traduci nos Constitucion na Papiamento y hopi documento gubernamental a cuminza haya nan traduccion na Papiamento. Tambe a surgi un cantidad impresionante di medio di comunicacion na Papiamento cu a yuda divulga mas ainda e uso mas formal di nos idioma. Nos no por keda sin menciona aki e labor di Jossy Mansur, cu a haci nos un enorme fabor di percura pa un diccionario di Papiamento, ligando esaki cu diferente otro idioma grandi. No a tarda tanto pa a mira iniciativa gubernamental pa reconocimento di Papiamento como idioma oficial y introduccion di e idioma den enseñanza. Nos no ta bay den detayes aki tocante esfuerzo y obstaculo cu a presenta na hopi ocasion pa nos yega unda nos ta awe; mundialmente tin reconocimento pa Papiamento, tanto den e version di Corsou y Boneiro como esun di nos, como un di e idiomanan naci den colonialismo, di mayor desaroyo como idioma formal.

En todo caso, nos trabao no a caba ainda, y probablemente nunca lo caba. Motibo anto pa mantene e column aki, cu e titulo 'ambivalente' cu e tin, cu ta referi na beyeza di nos idioma, pero tambe na e deficiencianan cu nos ta mira ainda. Trabao ta continua!

Corte Hulandes ta declara cu fabricante di implante di pecho no ta responsable pa enfermedad

(NLTimes)—Un corte Hulandes a dicta cu implante di pecho Allergan no ta responsable pa infermedadnan experencia pa hende muher despues cu nan ricibi su implante. E caso e ser entrega pa grupo di derecho di hende muher Bureau Clara Wichmann.

E organisacion a bisa cu e ta representa 60.000 hende muher, ken por sufri di desordennan incluyendo sindromanan auto-immuun, y den algun caso, un tipo incomun

di linfoma. /bureau Clara Wichmann a argumenta cu e implantenan tabata defectuoso y cu Allergan no a informa e pashentnan adecuadamente di e recibonan asocia. E grupo a busca compensacion pa costonan incuri, manera esnan relacion cu procedura pa kita e implante.

Corte a dicta cu no tabatin suficiente evidencia conectando e implantenan na kehonan di auto-inmunidad. Mientras e ta reconoce cu individuonan cu implantenan por a experencia sintomanan manera dolor di musculo, problema cu joints, perdida di cabey y cansancio, hues a dicta cu investigacion recien for di Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis, cual a descubri cu implantenan di pecho silicon no ta aumento riesgo di desaroya e tipo di sintomanan aki. Corte a reconoce si cu individuonan cu implante por enfrenta un riesgo mas halto di desaroya linfoma, pero e rol exacto di implantenan den e riesgo aki no ta cla. Hues a enfatisa cu hasta si tin un conexion, e no ta necesariamente haci e producto defectuoso.

Manera tur implante, tin riesgonan, y Allergan a informa dokternan adecuadamente. Hues a nota cu e presencia di riesgonan asina no ta hustifica automaticamente kita e producto for di mercado, como cu esaki lo preveni pashentnan di beneficia.

Ora e riesgo a bira evidente na 2018, Allergen a haci yamado pa debolbe e implantenan.

Micky's Foundation ta anuncia cu lo descontinua provision di fisioterapia pediatrico

Diahuebs dia 18 di december un publicacion di Micky's Foundation a surgi riba Facebook unda e fundacion a anuncia cu lo descontinua e provision di fisioterapia pediatrico. Esaki en conexion cu un falta di fondo pa terapistanan duna servicio adecua.

Segun e fundacion ta splica, e decision aki lo bay na vigor cuminsando dia 1 di januari. E fundacion a lamenta e decision aki, yamando e "dificil, pero ambos necesario y anticipa."

"Ta tempo pa Gobierno di Aruba, HOH y AZV porfin asumi responsabilidad completo pa protege e necesidadnan terapeutico di e grupo di mucha mas vulnerable riba e isla."

E fundacion a enfatisa cu a comunica e decision aki na aproximadamente 100 mayor di muchanan cu transtorno neurologico severo. E anuncio a causa gran preocupacion. Manera a conta den e publicacion, algun mayor a expresa sentimentonan di derota, hasta considerando pa muda bay Hulanda pa asina por haya e cuido necesario pa nan yiunan. Otronan a responde cu determinacion y un yamado pa accion colectivo. Manera e fundacion ta bisa, e reaccionnan aki ta subraya ambos e gravedad di e situacion y e necesidad urgente pa solucion structural.

E fundacion a afirma cu e lo keda hunga un rol strategico. A subraya cu lo keda resiliente y determina pa boga pa e derecho y interesnan di e muchanan aki y nan famia, di ken nan necesidad a keda neglisha pa institucionnan oficial pa mucho tempo. E fundacion ta haci un yamado na autoridadnan riba e isla pa asumi responsabilidad cu en principio tabata di nan pa cuminsa. E fundacion a splica cu nunca tabata su responsabilidad pa provee rehabilitacion pediatrico riba un base structural. Sinembargo e fundacion crea pa mayornan pa asisti otro mayornan a tuma iniciativa pa cera e buraco aki durante e ultimo 11 aña, y a logra yuda 140 mucha y provee 14.000 ora di terapia cu e ayudo di 40 fisioterapista pediatrico. Tur proyecto tabata organisa pa boluntarionan, tur terapia tabata gratis y tur iniciativa a ser financia pa sponsornan.

A splica cu a manda un carta na minister di Salud, Mervin Wyatt-Ras, prome minister Mike Eman y director di AZV Edwin Jacobs, como tambe e presidente di directiva di HOH, Jacco Vroegop. Den su carta, e fundacion a pidi pa accion inmediato. Mientras e fundacion ta reconoce cu procesonan gubernamental por ta lento, e tin e speransa cu por logra cambionan significativo cu ayudo y sosten di famia, sponsor y tur individuo cu ta reconoce e urgencia di e asunto aki.

Pa clausura su anuncio, Micky's Foundation ta confirma cu den 2026 e lo sigui provee terapistanan den tereno di terapia ocupacional y discurso pre-verbal.

LUNA DI LOCURA!
CUMPRA 2 LOTTO 5
Y HAYA 1 LOTTO 5 LOCO GRATIS!
LOTTO Cambiando bida...
CON PA HUNGA?
CU CADA COMPRA DI 2 LOTTO 5 RIBA E MESUN TICKET TA RICIBI 1 LOTTO 5 ADICIONAL LOCO COMPLETAMENTE **GRATIS** ARIBA E MESUN TICKET!
MAS BO CUMPRA, MAS TICKET LOCO **GRATIS** BO LO RICIBI!
PROMOCION TA VALIDO TE CU 31 DI DECEMBER
Pa mas informacion yama 525-7555 of bishita nos website lottoaruba.com
www.lottoaruba.com

'Giselle' Department Store
Noord 55 A Ladies & Children Wear ▪ Lingerie ▪ Toys ▪ Household Articles

Tur loke bo mester pa bo famia, special pa e temporada dushi di Pasco.
Di moda pa *hende muhe*, pa *hende homber* y pa e *muchanan*.
Tambe bo ta haya un surtido enorme di **DECORACION** pa eleva e beyeza di bo cas.
REGALDO pa bo sernan keri, regaldo special pa bou kerstboom y hasta cadeaubon si bo no por dicidi kico pa cumpra.

NOS ORARIONAN SPECIAL PA DIANAN DI FIESTA TA:
Diabierna 19 december: 8.30 AM te cu 6.30 PM
Diasabra 20 december: 9.00 AM te cu 6.30 PM
Diadomingo 21 december: 10.00 AM te cu 2.00 PM
Dialuna 22 december: 8.30 AM te cu 6.30 PM
Diamars 23 december: 8.30 AM te cu 6.30 PM
Diaranzon 24 december: 8.30 AM te cu 2.45 PM

NOS TIN TUR COS BOU DI UN SOLO DAK!

Cu nos parkinglot amplio bo por yega, para bo auto y drenta haci full bo shopping den un solo biaha.

Giselle Department Store – Un solo tienda, tur loke bo mester pa bo famia!

Na Giselle Department Store, situa na Noord 55A, nos tin tur loke bo ta buscando pa bo mes y pa bo famia. Di casual te chic y elegante, perfecto pa e dianan di fiesta. Giselle tin tur loke bo mester pa luci bunita, sinti bo comodo y celebra e temporada cu estilo.

Giselle tin tur loke bo mester pa bo famia.

Pa nos muchanan muher y muchanan homber, nos a prepara bunita outfits pa luci masha bunita durante e dianan di fiesta.

Nos tin short di stretch y di tela, jeans y carson largo elegante, cu hopi style di blusa pa combina cu nan. Tambe bo por haya badpak y yapon bunita, ideal pa regalo of pa bo mes.

Nos tin hopi style di co'i cabey, ponytails, hairband, mea, panty y BH pa beginners. Keds, sandalia, school supplies, co'i hunga y hopi wega di mesa pa nan diberti nan mes. Tur loke bo mester pa haci un regalo bunita y practico.

Pa nos damanan, bo por scoge for di slacks den tur color cu bo por imagina, blusa pa combina cu nan, y nos a caba di haya short, piscador y carson largo den stretch cu ta comodo y elegante.

Y nobo den nos surtido nos a haya tambe e bunita bistinan Slinki pa e momentonan casual of esun nan nechi y deftig.

Pa e cabayeronan, Giselle no ta keda atras. Nos tin T-shirt, polo shirt, camisa manga cortico y largo, short, bermuda y un variacion grandi di jeans trendy.

Tambe nos tin mea, boxer, pechi y pidjama, tur di bon calidad y na prijs cu ta fit tur cartera.

Bo ta gusta bay lama? Niun problema! Nos tin rashguard pa grandi y chikito, goggles, sapato di lama y hopi estilo di co'i hunga pa lama.

Pa bisti den cas, nos tin bistinan casual, deftig cortico y largo, yapon, pidjama y bata.

Pa completa bo look, scoge entre sombre deftig y sportief, fascinator den tur modelo y color, sapato plat, cu hilchi, sandalia, slof y hopi model di tas y acesorio.

Pa haci cas bunita, pasa wak nos departamento di cas: cortina pa sala, camber y cushina, serbete tur size y color, set di mat pa baño, cusinchi, set di kopie, mug, bestek y hopi mas.

Y si bo no sa kico pa cumpra pa regalo, un cadeaubon di Giselle ta semper un bon idea y masha aprecia.

Orarionan special pa dianan di fiesta

- Diabierna 19 December: 8.30 AM te cu 6.30 PM
- Diasabra 20 December: 9.00 AM te cu 6.30 PM
- Diadomingo 21 December: 10.00 AM te cu 2.00 PM
- Dialuna 22 December: 8.30 AM te cu 6.30 PM
- Diamars 23 December: 8.30 AM te cu 6.30 PM
- Diaranzon 24 December (Bispo di Pasco): 8.30 AM te cu 2.45 PM

Bin bishita nos awe mes na Giselle Department Store – unda shopping ta facil, divertido y pa henter famia!

Corte: No a comproba si petroleo confisca na Bonaire y Corsou ta propiedad di Venezuela

(CuracaoChronicles)—E Corte Conhunto di Husticia a dicta cu no a proba cu e petroleo confisca na Bonaire Petroleum Corporation (Bopec) y Refineria Isla Curaçao ta propiedad di estado Venezolano.

Como resultado, acreedor Huntington Ingalls no por recupera su declaracion for di e petroleo aki.

Cu e huicio aki, emiti despues cu Corte Supremo Hulandes a referi e caso back, e Corte Conhunto ta confirma decisionnan anterior pa cortenan di prome instancia.

Huntington Ingalls a purba pa varios aña busca eherce pago di un premio arbitrario di mas cu 11 miyon dollar cu Venezuela debe.

Den un esfuerso pa colecta e debe, e compania kier a declara petroleo warda na Bonaire y Corsou, asumiendo cu e petroleo aki ta pertenece na e estado Venezolano.

Bopec y Refineria Isla Curaçao, sinembargo, a bisa cu nan no ta wardando petroleo perteneciendo na Venezuela, cual a causa Huntington pa inicia procedementonan legal desafiando e declaracionnan ey.

Corte Conhunto a haya cu mientras a establece cu e petroleo a origina for di Venezuela y tabata un carga pa China, esaki so no ta suficiente pa conclui cu e estado Venezolano ta keda propietario di e petroleo e tempo cu a impone claim riba dje.

Segun e corte, ta un practica comun pa propietarionan di petroleo transferi despues di extrai pa otro entidad, manera Petróleos de Venezuela (PDVSA) of su otro subsidiarionan.

Corte tambe a rechasa Huntington su argumento cu PDVSA y su subsidiarionan mester ser legalmente identifica cu e estado Venezolano. Hues a dicta cu bao ley Venezolano, no tin fondo pa descarta e distincion legal entre e estado y e companianan aki.

E hecho cu nan ta pertenece na e mesun grupo economico no ta hustifica trata nan como entidad legal singular.

E huicio ta pone un fin na Huntington Ingalls su intento pa eherce su declaracion por medio di dirigi riba petroleo warda den Caribe.

E decisionnan ta considera significante pa otro acreedornan buscando pa recupera debe por medio di dirigi riba activonan di e estado Venezolano pafo di Venezuela.

FIND US ON
X
@bon.dia.aruba
ALSO AVAILABLE ON

Minister ta blokia plan pa implementa zona di buffer pa protesta rond di clinicanan di aborto

(NLTimes) - Plannan pa crea zonanan di buffer legalmente obliga rond di clinicanan di aborto pa proteha bishitantenan di manifestantenan a ser para despues di oposicion di ultimo ora di Vice Prome Minister di BBB, Mona Keijzer, fuentenan a bisa RTL. E movemento ta afecta proposicionnan di ministernan di Interior y Relacionnan di Reino, Rijkaart (BBB), y Husticia y Seguridad, Van Oosten (VVD).

E proposicion, entrega diabierna ultimo durante Conseho di Minister di Reino, tabatin como meta pa establece zonanan di buffer rond di clinicanan unda manifestacionnan lo ser restringi.

"Hende muhe mester haya garantia di por pasa trankil pa un clinica di aborto," e ministernan a skirbi den un carta no publica cu RTL a mira. Actualmente, proteccionnan asina ta depende di decisionnan di alcaldenan individual.

Keijzer a lanta obhecionnan contra e medida, cuestionando si protestanan cerca di clinicanan di aborto ta forma un problema suficientemente serio. "Proteha propiedad di comunidad hudiu of proteha cunukeronan di manifestantenan riba nan tereno no ta mas importante?" el a bisa, segun e informe. Tambe el a señala cu decisionnan di corte ya ta permiti alcaldenan pa exigi manifestantenan pa keda na un distancia for di clinicanan, citando decisionnan di Conseho di Estado.

Partidarionan di zona di buffer a argumenta cu e medida lo no infringi e derecho di manifesta. "E manifestantenan lo ta ainda dentro di bista di un clinica. Nan djis no por a pusha un popchi di baby den cara di un hende muhe of yam'e un asesino na caminda pa e clinica," un fuente involucra a bisa.

E oposicion di Keijzer tambe a pone den desacuerdo cu su colega di partido Rijkaart, kende no a logra coordina e proposicion cu miembronan di BBB prome cu a entreg'e.

Ora cu esaki a bira bisto, Prome Minister demisionario a instrui Rijkaart y Van Oosten pa defende e proposicion den Conseho di Minister. Den e debate, Keijzer a blokia e plan di zona di buffer cu exito.

Despues di e discusionnan entre e ministernan, e carta di Rijkaart y Van Oosten lo bolbe den e agenda di Conseho di Minister diabierna proximo, pero tur referencia pa establece un zona di buffer a ser kita, segun fuentenan a bisa.

Residentenan ta exigi €1.4 biyon di Tata Steel pa motibo di contaminacion y daño na propiedad

(NLTimes) - Residentenan cerca di e planta di Tata Steel na IJmuiden ta persiguiendo un demanda colectivo cu ta busca por lo menos 1.4 biyon euro na daño y perhuicio, reclamando añanan di exposicion na emisionnan dañino, molester persistente, stress y balornan di propiedad cu ta baha, AD ta informa.

E demanda, presenta pa e grupo di defensa Frisse Wind, ta cubri aproximadamente 330 mil residente afecta, incluyendo 53 mil mucha.

"Sigur lo tin hopi hende entre e 330 mil ey cu no ta ni na altura di nan daño pero cu sinembargo a sufri daño di Tata Steel," abogado John Beer a bisa AD.

Beer, kende a indica mas cu dos aña pasa cu e caso lo bay corte, a bisa cu e proceso huridico lo determina prome si Frisse Wind por representa un grupo asina grandi den un accion di grupo. Si e ser aproba, corte lo evalua e responsabilidad di Tata Steel y dicidi riba e suma di compensacion.

Ta anticipa cu e procedemento lo tuma añas, y hopi lo depende di con Tata Steel ta responde. Na final, cualkier fondo otorga lo bay pa e residentenan cu a sufri daño.
Frisse Wind ta cita tanto impactonan di salud fisico como mental, incluyendo stress, ansiedad y molester structural di holor, stof y zonido. E grupo tambe ta enfatisa cu balornan di propiedad den e area rond ta keda suprimi debi na cercania di e planta.

E demanda ta construi riba e ley di cinco aña di WAMCA, cu ta permiti organisacionnan pa trece demanda na nomber di gruponan grandi.

Ademas di e demanda civil, Tata Steel ta enfrenta un investigacion penal andando. Cinco aña pasa, abogado Bénédicte Ficq a presenta un keho na nomber di varios partido, incluyendo Frisse Wind, alegando cu e compania a lansa substancianan deliberadamente den tera, aire of awa di superficie cu ta pone salud publico na peliger — un ofensa penal castigabel cu te cu 12 aña di prison.

"E caso ey ainda ta andando," Ficq a bisa, señalando cu Ministerio Publico no a yega na un decision ainda.

KABINET VAN DE GOUVERNEUR VAN ARUBA

Het Kabinet van de Gouverneur van Aruba ondersteunt de Gouverneur, waaronder bij de afgifte van paspoorten en visa alsmede de behandeling van aanvragen voor optie en naturalisatie. Het Kabinet heeft een vacature voor een

ALLROUND CONSULAIR MEDEWERKER (36 uur/week)

Taken
Backofficewerkzaamheden (o.a.):
• Beoordeelt aanvragen voor reisdocumenten en optie- en naturalisatieverzoeken en handelt deze af.
• Stelt optiebevestigingen en weigeringsbeschikkingen op en bereidt bezwaarschriften voor.
• Draagt bij aan de voorbereiding, uitvoering en nazorg van naturalisatieceremonies.

Frontofficewerkzaamheden (o.a.):
• Informeert klanten over consulaire aangelegenheden.
• Neemt aanvragen in ontvangst voor reisdocumenten, visa en voor optie of naturalisatie.
• Begeleidt inburgeringsexamens.
• Neemt aanvragen voor noodreisdocumenten in behandeling en houdt de administratie van de uitreiking bij.

Functie eisen (o.a.)
• Niveau mbo+.
• 3 jaar ervaring in een relevante functie.
• Uitstekende sociale en communicatieve vaardigheden.
• Uitstekende beheersing van het Nederlands, Engels en Papiaments; beheersing van het Spaans is gewenst.

De volledige vacaturetekst is te vinden op de Facebook- of LinkedInpagina van de Gouverneur van Aruba

Solliciteren
U wordt verzocht uw sollicitatiebrief en cv, beiden opgesteld in het Nederlands, per email in te sturen via sollicitatie@kabga.aw. Sollicitaties dienen uiterlijk op maandag 12 januari 2026 te zijn ontvangen.
Een assessment en/of taaltest kan onderdeel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

BONDIA ARUBA

7 soldad Colombiano a muri den atake di guerrilla

(AFP) — E grupo guerriero ELN di Colombia a ataca un base militar cerca di Venezuela cu dronenan y explosivonan, matando 7 soldad y heridando 30 otro, segun cu e ehercito a bisa diabierna.

Funda na 1964 y inspira pa Revolucion Cubano, ELN ta e grupo guerriero cu a sobrebibi mas tempo na Merca, y ta controla regionnan clave unda droga ta ser produci na Colombia. Esfuersonan pa negocia un acuerdo di pas a fracasa repetidamente.

E atake di anochi dialuna riba e puesto militar rural na Aguachica, cerca di frontera cu Venezuela, tabata e di dos choke mortal cu forsa di seguridad den un siman. Dos polis a ser mata diamars na Cali.

“Mi ta rechasa categoricamente e accion terrorista di ELN cu a usa dronenan y lansa aparato explosivo contra un Base Militar,” Ministro di Defensa Pedro Sanchez a skirbi riba X tempran diabierna, añadiendo cu e grupo “mester ser desmantela completemente.”

E a reporta inicialmente mortandat di seis soldad. Mas tardi diabierna, e ehercito a actualisa e cifra pa reportero: 7 morto y 30 herida.

Video cu ta circula riba social media a mustra soldadnan herida cu ta ser hiba na un centro medico local riba camilla y na sillon di rueda, y tambe un candela cu supuestamente a resulta for di explosionnan na e puesto militar.

Despues cu a tuma poder na 2022, Presidente Gustavo Petro, cu mes ta un ex-guerriero, a intenta involucra gruponan arma cu ta produci cocaina den dialogo, den luga di libra guera habri. Sinembargo, negociacionnan a fracasa.

Na october, Merca a impone sancion riba Petro pa su alega falta di boluntad pa ataca cartelnan di droga.

Washington, cu ta conduci un campaña contra alega narcotrafico for di costa di Venezuela, a adverti Petro cu e por “ta e proximo” debido na produccion masivo di cocaina den su pais.

Colombia ta e productor di cocaina mas grandi di mundo, segun Nacionnan Uni.

Comparti Felicidad cu
INSTA CASH
WIN UP TO AFL 10.000
WIN UP TO AFL 5.000
WIN UP TO AFL 2.500
www.lottoaruba.com
LOTTO
Cambiando bida...

Mercosur ta reuni na Brazil, EU ta pone fecha pa acuerdo comercial

(AFP) – Representantenan di e bloc Sur Americano, Mercosur a reuni na Brasil ayera, mientras fuentenan diplomatico di Union Europeo (EU) a bisa cu e acuerdo comercial awo lo por keda firma dia 12 di januari.

Argentina, Brazil, Paraguay y Uruguay tabatin speransa cu diasabra nan lo finalmente cera e acuerdo cu EU pa crea e zona di comercio liber mas grandi na mundo. Sinembargo, e acuerdo, cu ta bao negociacion pa mas cu 25 aña, a ricibi oposicion fuerte di agricultornan, particularmente na Francia y Italia, y awo a keda posponi pa januari.

Varios diplomatico na Bruselas a bisa AFP cu EU tabata trahando pa yega firma dia 12 di januari na Paraguay, cu ta programa pa tuma e liderazgo di Mercosur for di Brasil na 2026.

Hefe di Comision Europeo, Ursula von der Leyen a bisa cu e tin confiansa cu lo tin un “mayoria suficiente” entre e 27 pais di EU pa aproba e acuerdo otro luna.

E acuerdo comercial lo yuda EU exporta mas vehiculo, mashin, biña y alcohol na Latino America. A cambio, e lo facilita entrada den Europa di carni, sucu, aros, honing y soya di Sur America.

Algun nacion di EU, manera Alemania, Spaña y e paisnan Nordico ta entusiasma pa un pacto cu lo yuda reforsa exportacion na un momento di tension comercial global.

Pero e acuerdo proponi a provoca ansiedad entre agricultornan na Paris y Roma, cu ta teme cu nan lo ta afecta pa un fluho di producto mas barata di gigante agricultural Brasil y su bisiñanan.

Miles di agricultor a protesta e acuerdo pafo di un reunion na Bruselas di lidernan di EU diahuebs, treciendo alrededor di mil tractor na e ciudad.

Manifestantenan a cende candela y a tira batata y otro obheto na polis, cu a responde cu gas lagrimogeno y cañon di awa.

E exigencia pa proteccion mas robusto a forsa e Comision Europeo pa anuncia un retraso di e ceremonia di firma planea pa diasabra.

Diaranson, presidente Brasileño, Luiz Inacio Lula da Silva a adverti EU pa firma e acuerdo awo, of lubida tanten cu e ta na poder. Sinembargo, diahuebs el a bisa cu prome minister Italiano, Giorgia Meloni a pidie pa “pasenshi” y a indica cu Roma eventualmente lo ta cla p afirma.

Despues di e cumbre na Bruselas, presidente Frances, Emmanuel Macron a bisa cu ta “demasiado trempan” pa bisa si Paris lo sostene e acuerdo otro luna, bisando cu mester haci cambionan fundamental na e texto.

Un fuente di gobierno Brasileño a bisa cu e pacto comercial ya ta contene suficiente salvaguardia pa agricultor di EU, pero “nos ta mira cu e situacion politico interno na Francia ta delicado,” e fuente a agrega.

Diabierna, decenas di agricultor Frances a protesta dilanti residencia di presidente Macron banda di lama, poniendo heces di animal cerca pa protesta contra e acuerdo comercial cu Mercosur y otro malcontento.

Republica Dominicana: Caso Senasa ta revela patronchi di fraude basa riba aumento di prijs desproporcional

(DiarioLibre) - Esnan acusa den e caso di fraude di Seguro Nacional di Salud (Senasa) a usa varios metodo pa malversa fondonan di e servicio estatal. Dos di esakinan tabata e aumento exponencial di sumanan autorisa y e seleccion di perfilnan di miembro recurente pa factura pa servicionan cu no a ser duna.

Esaki ta estableci den e dossier cu ta pidi detencion preventivo contra esnan envolvi den e supuesto schema di corupcion administrativo, cu Ministerio Publico ta acusa di a defrauda e proveedor di seguro medico estatal di mas di 15 biyon peso.

E rapport ta indica cu, segun un auditoria di Servicio Nacional di Salud (SENASA), e autorisacionnan otorga na e dunador di servicio medico Grupo Siulrod, S.R.L., di januari 2022 pa februari 2025, a mustra iregularidadnan, conforme e practicanan di facturacion di e dunador di servicio, e aumento exponencial di e cantidadnan autorisa, y e falta di reconocemento di servicio di e contactonan afilia.

Un di e resultadonan mas convincente ta e facturacion pa servicionan cu no a ser duna: 100% di e miembronan cu a ser contacta (34 persona) a confirma cu nan no a ricibi e servicionan autorisa durante e periodo cu a ser analisa.

Paralelo na esaki, e audit a detecta un aumento exponencial den e sumanan aproba pa e dunador di cuido.

Ademas, estudio, procedura y tratamentonan cu nunca no a ser realisa a ser factura, usando miembronan real y dunadornan di servicio autorisa.
E rapport tambe ta describi un patronchi di comportacion dentro di e muestra analisa.
Miembronan tin por lo menos un consulta na instalacionnan militar of afilia na polis, manera e Hospital Central de las Fuerzas Armadas, Hospital General de la Policía Nacional, Hospital Militar Ramón de Lara, Instituto de Seguridad Social de las Fuerzas Armadas, y e Cuerpo Médico Base Naval 27 de Febrero.

E recurencia aki ta sugeri un seleccion deliberadamente di perfilnan pa sostene e schema di autorisacion.

Un otro patronchi identifica ta e duplicacion di servicio. 33% di e miembronan encuesta a mustra registronan duplica den nan historia medico.
"Usuarionan cu servicio duplica, cu ta expone un patronchi ripiti di autorisacionnan cu ta consisti di varios consulta general y specialisa realisa riba e mesun dia, cu, ora nan a ser contacta aleatoriamente, no a reconoce e servicionan reclama pa e dunador di cuido," e rapport ta indica.

Hues Rigoberto Sena, di e Oficina de Atención Permanente del Distrito Nacional, a impone 18 luna di detencion preventivo riba e ex director di Senasa Santiago Hazim y seis otro acusado, acusa di ta parti di e supuesto schema di corupcion.

Ademas di Hazim, e medida a ser imponi riba Rafael Luis Martínez Hazim, Gustavo Enrique Messina Cruz, Germán Rafael Robles Quiñones, Francisco Iván Minaya Pérez, Ramón Alan Speakler Mateo, y Ada Ledesma Ubiera.
Mientras tanto, corte a otorga e peticion di Fiscal di Ministerio Publico y a laga tres di e dies acusadonan liber cu medidanan menos restrictivo despues u nan a admiti di a ricibi soborno y a bay di acuerdo pa coopera cu e investigacion.
E tres aki ta Cinty Acosta Sención, Heidi Mariela Pineda Perdomo, y e empresario Eduardo Read Estrella. E hues a impone aresto domiciliario, un prohibicion di biahe, y un fiansa di un miyon peso riba e prome dos muhernan.

Read Estrella a ser poni bou di aresto domiciliario y un prohibicion di biahe.

NO CUMPRA
ADOPTA!
BONDIA ARUBA

The night
before Noel
DECEMBER 24 | 5:30PM - 8PM
3-COURSE MENU
$68 PER PERSON
The Birdie
CLUB HOUSE RESTAURANT
For Reservations please call 586-7800 ext. 231 or 242
tdsba1@iberostar.com
Opentable.com/thebirdie
tierradelsol.com
TIERRA DEL SOL
GOLF COURSE
by IBEROSTAR

Actor Harrison Ford lo haya premio di logro di bida pa actuacion

(AFP)—Harrison Ford lo haya un premio di logro di bida pa e sindicato principal representando actornan di Hollywood, segun e organisacion a anuncia diahuebs.

Ford, di ken su decadanan riba pantaya chikito y grandi a inclui algun di e rolnan mas famoso den cine, lo haya e SAG-AFTRA Life Achievement Award como parti di e Actor Awards—conoci anteriormente como Screen Actors Guild Awards—na maart.

E premio, cual SAG-AFTRA ta duna anualmente na artistanan cu ta captura "idealnan di e profesion di actuacion," ta e ultimo reconocemento pa un homber di ken su personahenan—di Indiana Jones pa Han Solo—ta parti di e fabrica cultural di siglo 20 y 21.

"Harrison Ford ta un presencia singular den bida Mericano; un actor di ken su personahenan iconico a forma e cultura di mundo," presidente di SAG-AFTRA, Sean Astin, a bisa. "Su carera tabata

hopi emocionante, semper regresando na su amor pa actuacion. Nos tin e honor pa celebra un leyenda di ken su impacto riba nos arte ta indeleble."

Ford, ken a traha como carpinte prome cu el a haya exito den e pelicula "American Graffiti" como Bob Falfa, a bisa cu e tabata "profundamente honra" pa ta scogi como e recipiente di e premio prestigioso.

"Pa ta reconoci pa mi coleganan actor tin hopi nificacion pa mi," el a bisa. "Mi a pasa gran parti di mi bida riba setnan di pelicula, trahando hunto cu actor y tripulacionnan increible, y mi semper a sinti agradecido pa ta parti di e comunidad aki."

Banda di su rolnan recurente den e franquisia "Star Wars" y "Indiana Jones", Ford ta kisas miho conoci pa su retrato di cazador di replicantenan Rick Deckard den "Blade Runner", un rol cu el a tuma atrobe 35 aña despues den "Blade Runner 2049."

Audiencianan di television por a cera conoci cune den e ultimo añanan for di su obra hunto cu actriz Helen Mirren den e drama Western "1923," como tambe den e drama-comedia "Shrinking."

Recipientenan anterior di e premio aki ta inclui Robert De Niro, Jane Fonda, Morgan Freeman y Elizabeth Taylor.

E ceremonia di Actor Awards presenta pa SAG-AFTRA lo tuma luga dia 1 di maart y lo stream en bibo riba Netflix.

Cushinando cu Bon Dia

Calacuna yena den forno

Ingrediente:
1 calacuna di 3 o 3.5 kg
2 ciboyo
50 gram di Manteca
250 gram di carni mula di baca
250 gram di carni mula di porco
50 gram di hazelnut tritura
16 pruim
Jam di blueberries
3 webo
1 man di yerba provenzales
 (tomillo y romero)
1 cuchara di menta
Salo
Pepper preto
1 lamunchi

Preparacion
Pre-calenta forno den 180 grado C.
Sazona e calacuna paden y pafo cu salo y pepper.
Corta den estilo Juliana e ciboyo y pon'e den un panchi cu manteca; despues retir'e di e candela y añadi e yerbanan.
Mescla e carni, e hazelnut, pruim, webonan y e menta, sazona cu salo y pepper.
Añadi e ciboyo y mescla bon.
Yena e calacuna y cera e parti habri.
Pon'e den un weya pecho ariba.
Horna riba e reki abao di e forno pa 2 – 2 1/2 ora
Muha e calacuna cada rato cu su propio caldo y si ta necesario un tiki di e awa den e bandeha.
Hiza e temperatura di forna pa 210 grado C pa e ultimo 35 min. te ora e cuero di e calacuna bira crujiente.
Retir'e for di e forno, y sirbie cu e reyeno, e jam y batata hasa crujiente.
Decora cu slice di lamunchi.

Holiday Opening Hours

Fri 19 Dec (Private Event)	**7am - 8.30pm**
Sat 20 Dec	7am - 9pm
Sun 21 Dec	8am - 8pm
Mon 22 Dec	7am - 9pm
Tue 23 Dec	7am - 9pm
Wed 24 Dec	7am - 6pm
Thu 25 & Fri 26 Dec	**CLOSED**
Sat 27 Dec	8am - 9pm
Sun 28 Dec	8am - 6pm
Wed 31 Dec	7am - 2pm

SUPER Do it Center

1,200,000 CHRISTMAS POINT GIVEAWAY
NOVEMBER 28 - DECEMBER 21, 2025
100,000 POINTS AWARDED
Every Friday, Saturday and Sunday
Ten daily winners of 10,000 points!
Earn 100 base slot points or 16 table credits and swipe up to five times daily at any kiosk.
See Players' Club for details.
Alhambra CASINO AND SHOPS
Open daily 10am to 3am | J.E. Irausquin Blvd #47 | 288.9000 | casinoalhambra.com
Play Responsibly. Visit www.gamblersanonymous.org if you or someone you know has a gambling problem.

Aruba Airport Authority N.V. ta partner cu U.S. Customs and Border Protection y iProov pa introduci Enhanced Passenger Processing (EPP) pa e pasaheronan cu ta biaha pa Merca

Aruba Airport Authority N.V. (AAA), den colaboracion cu U.S. Customs and Border Protection (CBP) y iProov, ta contento pa anuncia cu Enhanced Passenger Processing (EPP) ya caba ta disponibel na e facilidad di U.S. Pre-Clearance di Aruba. Despues di a termina cu e instalacion di e 'hardware' na inicio di e siman, diamars CBP a cuminsa procesa e biaheronan Mericano haciendo uzo di EPP.

EPP ta ofrece un experiencia di salida moderno y biometrico diseña pa haci e proceso di pre-clearance mas lihe, mas suave y mas eficiente. EPP ta den uzo den diferente aeropuerto manera Orlando International Airport (MCO) y Dublin Airport, EPP ta verifica identidad den algun seconde, di e manera aki ta reduci e tempo di espera y ta crea un fluho sin problema pa e ciudadanonan Mericano cu ta sali pa bolbe nan cas.

Con EPP ta funciona
Pa medio di un scan biometrico lihe cu ta cuadra cu cara di e pasahero cu su paspoort den algun seconde.
Procesamento adapta pa grupo, cu ta permiti pa acomoda famia y mucha.
Interaccion breve cu un oficial di CBP, sigui pa un acceso direct na e porta di embarcacion.
Tempo di warda reduci, locual ta permiti e pasaheronan pa disfruta di nan ultimo momentonan na Aruba.
EPP no ta rekeri un solicitud, y ta disponibel automaticamente pa e ciudadanonan Mericano cu ta sali di Aruba.

"Introduccion di Enhanced Passenger Processing ta un logro oportuno y importante, yudando aeropuerto pa ofrece un experiencia di salida mas trankil y mas eficiente pa e pasaheronan cu ta biaha pa Merca, specialmente mientras nos ta avansa den e fase di construccion di expansion Gateway 2030", tabata expresion di Jurgen Benschop, Chief Operations Officer na Aruba Airport Authority N.V. Benschop a continua bisando: "Conhuntamente cu nos socionan, nos ta mantene nos compromiso cu innovacion y excelencia di servicio y nos ta gradici e pasenshi di nos pasaheronan mientras nos ta sigui construi un aeropuerto mas moderno y eficiente pa futuro."

"Nos ta contento di por trece Enhanced Passenger Processing pa Aruba", asina Wendell A. Roberts, Port Director, CBP Aruba Pre-Clearance a bisa. El a continua bisando cu "E tecnologia ta fortalece siguridad mientras e ta ofrece un experiencia di salida moderniza y acelera pa e ciudadanonan Mericano cu ta regresa nan cas".

"Nos ta contento di por a partner cu Aruba Airport Authority y CBP pa trece EPP na e area di Pre-Clearance di Merca na Aruba", asina Andrew Bud, fundado y CEO di iProov a expresa. Bud a continua bisando cu: "E implementacion aki ta mehora e eficiencia operativo y ta garantisa un ingreso lihe y sin complicacion na Merca, locual ta permiti e pasaheronan Mericano cu ta saliendo, incluyendo nan famia y esnan cu tin mester di asistencia, tin mas tempo pa disfruta di e dushi isla."

Mirando cu mayoria di e bishitantenan cu ta bin Aruba ta bin for di Merca, e lansamento di EPP ta marca un logro importante pa mehora e experiencia di biahe y fortalece e eficiencia operativo di aeropuerto. Door di acelera e proceso di pre-clearance y reduci e tempo cu e pasahero mester warda, EPP ta facilita e biahe di e pasaheronan Mericano cu ta bandonando nos isla. E proceso optimalisa ta mehora e experiencia di e pasahero y ta sostene nos esfuersonan continuo pa optimalisa e operacionnan di aeropuerto durante e temporadanan di mas halto.

Bowen Yang ta retira for di SNL

(Variety)—Bowen Yang ta retirando for di "Saturday Night Live" memey di su di ocho temporada riba e show. Su ultimo aparencia como miembro di elenco lo ta e episodio di awe nochi, cual lo ser presenta pa cantante Ariana Grande cu Cher como presentacion musical. Representantenan pa Yang y SNL a nenga di duna comentario.

Yang a uni na SNL como escritor na 2018 pa Temporada 44. El a uni na e elenco como un actor temporal durante Temporada 45 y a ser promovi pa e elenco principal na comienso di Temporada 47. Su trabao riba e show a dun'e nominacion pa e premio Emmy di mihor actor di comedia den rol sostenedor na 2021, 2022, 2024 y 2025.

Su salida ta sigui e exodus grandi cu a bin prome cu Temporada 51, cual a estrena dia 4 di october. Ego Nwodim, Heidi Garner, Michael Longfellow, Devon Walker, Emil Wakim y John Higgins tur a retira for di e show. E salida di Higging a ser anuncia ora a anuncia cu su colega di e seccion Please Don't Destroy, Martin Herlihy, a ser movi pa e personal di escritor y Ben Marshall a move pa ta actor temporal. E no ta tipico, pero tampoco unico, cu Yang ta retirando for di SNL prome cu Temporada 51 caba. Otro salidanan notable memey di temporada a inclui Cecily Strong, Molly Shanon, Dana Carvey y Eddie Murphy—ademas di Norm Macdonald, aunke esun di Macdonald tabata relacion cu su despido.

Ademas di SNL, Yang ta miho conoci pa e podcast di cultural popular "Las Culturistas," cual e ta presenta hunto cu su amigo y comediante Matt Rogers. Entre 2020 y 2023, el a hunga den "Awkwafina Is Nora from Queens," ademas di "Wicked," "Wicked: For Good," "The Wedding Banquet," "Dicks: The Musical" y "Fire Island".
Potret di AFP.

Gobierno di Hapon demanda pa inaccion climatico “inconstitucional”

(AFP) — Centenares di hende rond henter Hapon a presenta un demanda contra e gobierno central diahuebs, buscando compensacion pa loke nan ta yama inaccion “inconstitucional” riba cambio climatico, den e prome caso di e tipo aki den e pais.

E demanda historico ta critica e lucha di Hapon contra e crisis climatico como “groceramente inadecuado”, bisando cu e ta pone na peliger e salubridad y manera di bida di e 450 demandante.
“Nos a caba di entrega nos demanda y evidencia na corte y nos caso a ser acepta oficialmente,” abogado principal, Akihiro Shima a bisa AFP.

Demandante Kiichi Akiyama, un trahador di construccion, a bisa cu calor continuo ta obliga su team pa traha mas slow, causando “perdidanan enorme” pa su negoshi.

Tin caso tambe den cual “hende a cay riba e tereno, of a muri despues cu nan a yega cas,” e homber di 57 aña a bisa.

Den pasado, cinco demanda relaciona cu clima a ser presenta na corte Hapones, incluyendo contra planta di carbon, segun profesor assistent di Universidad di Kyoto, Masako Ichihara.

Pero Ichihara — hunto cu abogadonan cu ta traha riba e caso — ta bisa cu esaki ta e prome demanda pa compensacion contra e Estado pa motibo di cambio climatico.

E aña aki, Hapon a pasa pa su zomer mas cayente desde cu registronan a cuminsa na 1898, y e demandantenan ta argumenta cu e ola di calor asina ta causa perdidanan economico, destrui cosechanan y pone hopi hende na riesgo di golpi di calor serio.

Akiyama, cu frecuentemente ta traha pafo den calor fuerte, a bisa cu awor ta tuma su team tres biaha mas tempo cu lo normal pa completa proyecto.

Speeltuin cayente

Movementonan legal similar ta tuma luga rond mundo, incluyendo na Corea di Sur, unda activistanan ambiental hoben a gana e prome caso asina den Asia.
Aña pasa, un corte Sur Coreano a dicta cu gran parti di e metanan climatico di e pais tabata inconstitucional. Na Alemania, metanan climatico tambe a ser declara insuficiente y inconstitucional na 2021.

E demanda na Hapon ta busca compensacion di 1.000 yen ($6,5) pa cada demandante.
Abogado principal Shima a bisa cu e demandantenan kier concentra riba “e tema di responsabilidad di e pais” mas cu riba placa.

Caso di Hapon ta bay mas leu cu demanda anterior den e pais, pasobra e ta busca pa responsabilisa directamente e Estado pa inaccion climatico, Ichihara a bisa.

Probabilidad di gana legalmente ta chikito, segun e, pero “si e proposito … ta pa aumenta consciencia publico, en ora por logra esaki” debi na su mensahe “hopi identificable.”

Un otro demandante, cu solamente a duna su fam Saito, a bisa cu preocupacion pa su yiu di seis aña a motiv’e pa participa. El a bisa cu temperatura record reciente ta kita e oportunidad pa hunga pafo, cu piscina publico algun biaha ta cera pa alerta di golpi di calor. “No solamente piscina, pero hunga pafo en general ta bira dificil na berano. E obhetonan den speeltuin ta cayente y esaki ta spanta mi,” Saito a bisa AFP.

Vocero principal di gobierno Hapones, Minoru Kihara, a nenga di comenta directamente riba e demanda, pero a bisa cu e pais a aproba metanan di reduccion di emision “ambicioso” cu ta compatibel cu e meta di 1,5C di Acuerdo di Paris.

Contribucion nacional di Hapon ta apunta pa corta emision di gas di invernadero cu 60% pa 2035 y 73% pa 2040 compara cu nivel di 2013. Pero e demanda di diahuebs ta critica e metanan mas reciente, bisa cu nan “ta keda significantemente cortico” compara cu e obhetivo global di reduccion poni door di e Panel Intergubernamental di Nacionnan Uni riba Cambio Climatico (IPCC). Nan tambe no ta legalmente obligatorio, segun e resumen di e demanda.

“E omision legislativo aki ta claramente inconstitucional.”

MAREA
Joyful tastes
OF THE SEASON
3-COURSE MENU STARTING AT $71
JOIA
BY IBEROSTAR
23 - 26 DECEMBER
5:30PM - 10:00PM
RESERVATIONS EXCLUSIVELY TROUGH
OUR CONCIERGE OR OPENTABLE.COM

A nenga libertad di Futbolista Quincy Promes mientras e ta apela condena di droga y hincamento

(NLTimes)—Futbolista Quincy Promes a pidi pa liberacion for di su detencion prehuicio diahuebs, citando su responsabilidad na su cinco yiu. E futbolista tin seis luna den detencion y a busca pa keda liber mientras corte ta considerando su apelacion. Corte a rechasa su peticion.

Promes, ex-internacional di Oranje, ta acusa di ta envolvi den trafico di cocaina como tambe hinca su primo cu cuchiu. El a ricibi un sentencia di prison combina di 7,5 aña, y e caso awor ta den proceso di apelacion. E procedementonan ainda ta den e fase preliminar, unda e tercer audiencia inicial a tuma luga diahuebs.

"E no ta trata mas di mi carera di futbol. E ta puramente financiero, pa yuda mi yiunan," Promes a bisa na corte diahuebs. "Si mi haya chance pa ta liber, mi lo cumpli cu e condicionnan."

Segun su abogado, su circunstancia financiero ta critico. Promes tambe a nota cu detencion ta prevenie pa entrena, agregando cu actualmente e no ta den condicion y lo enfoca inmediatamente pa mehora su condicion si dun'e libertad.
Aunke Promes tin varios propiedad, su abogado a bisa cu nan no ta genera salario. Un cas ta ocupa pa su mama, mientras e otro ta cas di su ex-partner y nan yiunan. E huurdo di e tercer propiedad supuestamente no ta pagando huur, e abogado a splica. "Y despues e mester cuida su cinco yiunan menor. Pa awor, e situacion a bira basta urgente," abogado Cem Polat a bisa.

E Corte di Apelacion a caracterisa e caso como envolviendo conducta criminal serio y a rechasa e argumento di defensa cu e riesgo di vuelo no ta existi mas. Tambe el a dicta cu Promes su situacion personal no ta hustifica suspende su detencion prehuicio.

Ministerio Publico (OM) tambe a urgi conta e liberacion di Promes for di su detencion prehuicio, yamando un decision asina hopi inusual. E abogado general a nota cu Promes ta enfoca solamente riba su interes personal y no ta atende e acusacionnan ora cuestion'e.

Corte a bisa cu e caso no lo ser trata riba merito mas trempan cu september otro aña.

Tres biaha ganador di Grand Slam Wawrinka lo retira na 2026

(AFP)—Stan Wawrinka ta bisa cu e temporada di 2026 lo ta su ultimo como cu e tres-biaha ganador di Grand Slam singles tin e meta pa finalisa su carera "mientras cosnan ta hopi bon."

"Tur buki mester di un fin. Ta tempo pa skirbi e ultimo capitulo di mi carera como un tenista profesional. 2026 lo ta mi ultimo aña den tour," Wawrinka a publica diabierna riba red social.

Wawrinka, ken ta cumpli 41 aña na maart, a gana e Australian Open na 2014, e French Open un aña despues y USO pen na 2016, tempo cu Roger Federer, Rafael Nadal y Novak Djokovic tabata dominando tennis di hende homber.
E tin 16 titulo di ATP aunke e ultimo a bin na Ginebra na 2017. Wawrinka a yega e puesto halto di tercer mihor hungador na mundo na 2014, pero el a lucha cu lesionnan den e ultimo añanan y awor ta na 157 luga.

Su 582 victoria riba nivel di tour ta entre e cuatro hungadornan mas activo, net tras di Gael Monfils, ken tambe ta planea pa retira fin di proximo aña. Wawrinka a gana e medaya oro Olimpico den doubles hunto cu Federer na Beijing na 2008 y a yuda duna Suisa su triunfa di Davis Cup na 2014.

E ta planea pa cuminsa su ultimo temporada na Perth na United Cup, cual ta cuminsa dia 2 di januari.

Sorteo di Lotto

24 di december
Tin sorteo di merdia 2:30 PM y sorteo di anochi 6:45 PM.

25 y 26 di december
No lo tin sorteo.

27, 28, 29 y 30 di december
Tin sorteo di merdia 2:30 PM y anochi 7:45 PM.

31 di december
Tin sorteo di merdia 2:30 PM y sorteo di anochi 6:45 PM.

1 di januari
No lo tin sorteo.

2 di januari
Tin sorteo di merdia 2:30 PM y anochi 7:45 PM.

Orario di Oficina

23 y 30 di december mitar dia
Oficina principal di Lotto na Oranjestad y
San Nicolas lo ta sera parti atardi.

24, 25, 26 y 31 di december, 1 y 2 di januari 2026
Oficina principal di Lotto na Oranjestad y
San Nicolas lo ta sera full dia.

www.lottoaruba.com
LOTTO
Cambiando bida...

BONDIA ARUBA

59 herida despues di final di futbol na Colombia

(AFP) - Por lo menos 59 persona herida den choke entre fanaticonan di futbol durante Colombia su final den e ciudad di Medellin diaranson anochi, segun autoridadnan a informa.

E inkietud a surgi na fin di e wega cu a mira Atletico Nacional gana contra colega di banda di Medellin, Deportivo Independiente Medellin 1-0.

Imagennan di e choke cu por a mira online tabata ilustra decenas di fanatico for di ambos banda ta invadi veld di e stadion Atanasio Girardot, tirando cos riba veld.

Unidad di polis specialisa a keda desplega pa restaura orden. Medellin su secretario di seguridad Manuel Villa a bisa cu 52 fanatico a ricibi tratamento pa heridanan. Polis a bisa cu 7 oficial tambe a keda herida y no a reporta ningun detencion of aresto. Villa a bisa cu autoridadnan ta evaluando imagennan di camara di seguridad, tocante e sucedido pa purba identifica esnan cu a participa. E violencia a stroba e celebracion entre un audiencia di 43.000 cu tabata presente na e stadion.

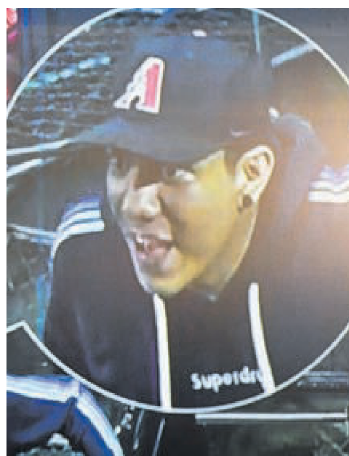
E ceremonia pa entrega e trofeo di Copa Colombia pa Atletico Nacional y e hungadonan nan medaya a keda cancela a causa di e inkietud cu a plama.

Na Colombia, e fanaticonan bishitando usualmente ta prohibi di atende e weganan entre dos ekipo grandi pa preveni incidentenan manera esaki di sucede.

Sinembargo Medellin a dicidi cu lo permiti e fanaticonan di Atletico Nacional - e bishitantenan den e wega cu a tuma luga - pa presenta na e wega, pa promove paz den futbol. Alcalde Federico Gutierrez a bisa cu esnan involucra den e violencia ta "criminal" y "bandido."

Violencia den futbol di Colombia a laga por lo menos 150 fanatico morto desde 2008, segun investigacionnan ehecuta di manera independiente.

No tin cifra oficial tocante e incidente.

Amorim ta critica hobennan strea di Manchester United pa nan "sentido di privilegio"

(AFP) - Ruben Amorim a bisa cu publicacionnan riba rednan social for di dos di Manchester United Academy su hobennan strea a demostra un "sentido di privilegio" dañino na Premier League Club.

E hefe di United siman pasa a bisa cu Harry Amass ta topando cu dificultad na Sheffield diaranson, den ultimo posicion di e Campeonato y a señala cu Chido Obi no semper tabata un starter den United su Under-21.

E hoben di 18 aña a publica y delete publicacionnan cu el a haci riba Instagram. Amass a publica un potret di su persona ta wanta Sheffield Wednesday su premio pa hungador di luna cu un emoji ta smile.

Obi su publicacion tabatin su persona cu brasa afo ta celebra un gol pa Under-21 contra Manchester City den augustus.

Sinembargo Amorim a defende su strategia directo na e conferencia di prensa prome cu e wega diabierna.

"Mi ta kere cu e ta un poco di e sentimento di privilegio cu nos tin den nos club," e Portugues a bisa ora a puntra si el a mira e publicacionnan.

"Tin biaha, palabranan fuerte no ta mal palabra. Tin biaha momentonan dificil no ta algo malo pa e muchanan. Nos no semper mester tin premiacion y elogio den tur cos, y tur situacion."

El a haci yamado pa un cambio di cultura na e club, cual ta den di 6 luga den Premier League prome cu diadomingo su bishita na Aston Villa.

"E hungadonan tin biaha ta lubida di kico e ta nifica pa hunga pa Manchester United. Nos como un club tin biaha ta lubida ken nos ta," el a comparti.

"Nan ta sinti privilegia. Nan ta sinti liber di responde cu un potret."

Amorim a bisa cu e porta di su oficina ta habri pa e hungadonan cu kier papia tocante problema.

"Niun hende ta bin papia cumi," el a bisa. "Y esey ta e manera cu nos por resolve cosnan. Pues mi ta kere cu nos tin cu cambia prome como club. Y despues tur cos lo cambia."

Club di futbol di India ta haya suspension y boet pa rechasa wega na Iran

(AFP) - Asian Football Confederation a prohibi club di India Mojun Bagan Super Giant di participa den tur su competencianan y a dun'e un boet di mas di 100.000 dollar pa rechasa hunga den un wega na Iran.

Mohun Bagan no a biaha pa Asian Champions League Two su wega di grupo contra Sepahan na Iran den september, citando un falta di garantia di seguridad y cobertura di seguro medico.

Comite disciplinario y di etica di AFC a suspende Mohun Bagan for di e proximo edicion di e torneo continental di segundo grado, te cu e temporada di 2027 pa 2028, el a bisa den un declaracion diaranson.

Un di e clubnan di futbol mas grandi na Asia, Mohun Bagan tambe a ricibi un boet di 50.000 dollar y mester paga 50.729 dollar pa perdidanan cu AFC y Sepahan a sostene.

Mohun Bagan a keda retira for di e competencia despues cu nan no a presenta y nan wega a keda declara nulo y descarta pa AFC.

E club anteriormente a pidi Corte di Arbitrahe pa Deporte pa hiba e wega na un sitio mas neutral, sinembargo a rechasa e peticion.

E club tampoco no kier a biaha bay Iran aña pasa pa un wega contra Tractor SC, un dia despues cu Iran a lansa misil contra Israel.

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

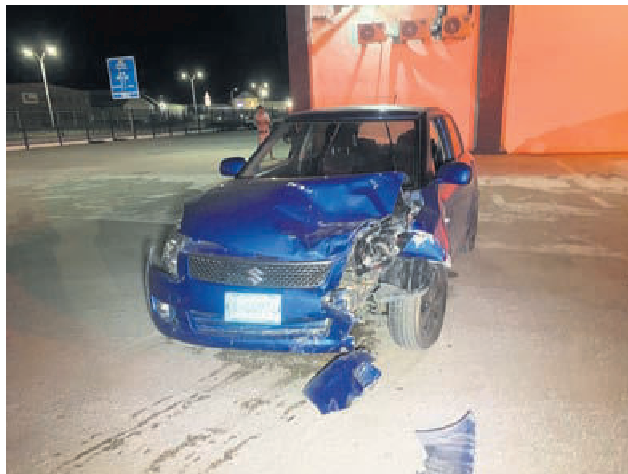
No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website
www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

Accidente cu hende herida banda di Bushiri Karting

Diaranson anochi a drenta informe di un accidente cu hende herida banda di Bushiri Karting, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente frontal na un skina unda un Isuzu pick-up y un Suzuki Swift a topa otro.

Debi na e impacto un persona a resulta herida.

Na yegada di e ambulance nan a atende e victima na e sitio mes.

Bomberonan a bay parkeerplaats di hospital pa un auto na candela

Diaranson mainta a drenta informe di un candela na Parkeerplaats Hospital. Mesora a dirigi bombero na e sitio.

Na yegada di e bombero a bin compronde cu aki ta trata di un auto Mitsubishi cu tabata saca huma pero no tabata na candela. Pa mas seguridad a controla e situacion y a palabra cu e doño lo busca un mecanico pa atende cu e auto.

Chauffeur sin seguro a dal tras di auto y no kier a duna su nomber ni adres

Diaranson mainta a drenta informe di un accidente na Caya Eleuterio “Boes” Orman.

Ta trata di e chauffeur di e Kia Rio cu no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di e auto su dilanti. E chauffeur no por a mustra ningun papel ni duna su nomber ni adres y a core bay bandona e sitio.

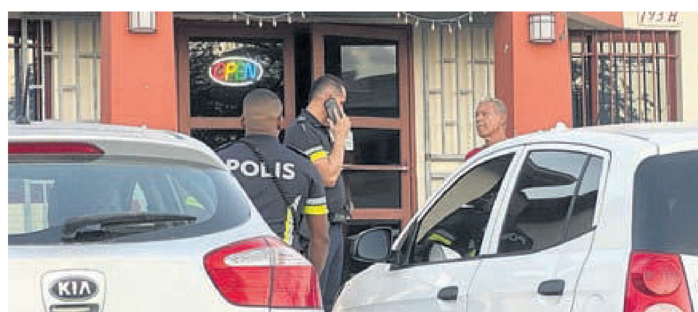

Homber cu no tabata reacciona a resulta di ta burachi despues cu Ambulance a presenta pa atend’e

Diabierna atardi a drenta informe di cu tin un homber cu no tabata reacciona den un restaurant na Caya G.F. “Betico” Croes, mesora a dirigi un ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance nan a logra pone e homber reacciona y a bin resulta cu e ta burachi.

A yama polis p’e na yegada di e patruya a bin topa cu e homber y nan a atende cun’e.

BONDIA ARUBA

Accidente cu hende herida pa falta di preferencia na e crusada banda di pompstacion Ponton

Diahuebs merdia a drenta informe di un accidente cu hende herida na e crusada pompstacion na Ponton, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente pa falta di preferencia unda e chauffeur di un Toyota Yaris saliendo for di e pompstacion no a duna preferencia na e Suzuki Grand Vitara biniendo di nort y a bay dal e den banda heridando e dama chauffeur di e Suzuki.

Na yegada di e ambulance nan a atende e victima na e sitio mes.

Accidente pa falta di preferencia na crusada Santa Martha tabatin 2 hende herida

Diamars mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida na e crusada di Santa Martha, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un Hyundai i10 shinishi yegando e crusada biniendo for di Papilon a bira dilanti un otro Hyundai i10 biniendo for di zuid di Mahuma y nan a dal den otro.

Den ambos auto tabata tin hende herida. Na yegada di e dos ambulancenan a atende e victimanan y a transporta nan pa hospital.

Chauffeur basta intoxica cu alcohol y/of otro substancia a baha caminda dal riba e vangrails

Diahuebs madruga a drenta informe di un accidente cu hende herida banda di Superfood na Bubali, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin topa cu un Nissan March pega riba e vangrails y e chauffeur inconsciente drumi den e auto. Locual a compronde ta cu e chauffeur probablemente intoxica cu alcohol of algo otro lo a pega soño baha caminda y a bay dal e vangrails.

Na yegada di e ambulance nan a logra lanta e chauffeur y a transporte pa hospital.

Polis y ambulance a bay Sabana Blanco pa un homber maltrata

Diaranson atardi a drenta informe di un caso di maltrato na Sabana Blanco, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin enkontra cu un persona bao influencia cu ta bisa cu nan a caba di maltrat'e. Polis a bis'e cu ora cu e ta na tino e bay entrega keho na recherche.

Na yegada di e ambulance nan a atende e victima pa e lesionnan ricibi.

Fundacion Rancho ta organisa biahe familiar/cultural pa La Guajira

E relacionnan humano entre Peninsula di La Guajira, Colombia, y isla di Aruba ta data for di tempo inmemorabel. Hopi prome cu e Spañonan a pone pia riba e teritorionan aki di Caribe ya tabata existi conexion, tambe den materia di idioma, entre e Caquetionan di e islanan ABC y e Nacion Wayúu na Peninsula di La Guajira, sin cu ainda tabata existi ni Colombia ni Venezuela.

Ta conoci, por ehempel, cu despues, tempo cu e Spañonan a cuminsa comercio di perla di Lama Caribe, tanto na Cubagua, Venezuela, como na Cabo de la Vela na La Guajira, nan tabata busca specificamente buceado Caquetio pa sambuya pa busca perla, pasobra nan tabata bon buceado.

Den tempo moderno, ya cuminsando for di final di siglo 19 y cuminsamento di siglo 20 persona individual of den grupo (familiar) tabata migra di un pa otro parti. Tambe ta conoci cu ya den siglo 19 a trece persona Wayúu pa traha aki na Aruba, sea como persona sclavisa of como persona tuma di famia y adopta, algo cu a sigui tambe na cuminsamento di siglo 20.

Den curso di siglo 20 hopi residente di ambos teritorio a intercambia nan biba y a bay establece nan mes na e otro teritorio. Asina, na cuminsamento di siglo 20, prome cu binida di Lago, hende biba na Aruba a establece nan mes na diferente luga na costa di Colombia, en especial La Guajira y Departamento di Magdalena, caminda hopi a bay traha na e plantacionnan di bacoba di e compania Mericano United Fruit Company.

Cu establecimento di Lago y crecemento economico di Aruba hopi ta esnan cu mas tanto di La Guajira, pero tambe di otro partinan di costa di Colombia, a bin busca un miho bida y porvenir na Aruba for di den añanan trinta di siglo pasa. Resultado di esey tabata cu aki na Aruba ta existi awendia un grupo masha grandi di persona cu tin nan raiz den e pampanan di La Guajira, masha hopi specificamente di Riohacha, su capital.

En bista cu ta existi interes di parti di hopi di e descendientenan ey di famia Guajiro na Aruba pa bay bek na nan raiz pa conoce y reconoce nan ancestronan y nan famianan, Sr. Ramon Todd Dandaré, e mes un Riohachero neto, a acerca Fundacion Rancho cu e peticion pa organisa un biahe di caracter familiar y alabes cultural pa tanto e descendientenan Guajiro interesa como otro persona Arubiano of residencia na Aruba interesa por bishita La Guajira, cu e promenan bayendo bek na nan raiz pa topa famia y bolbe forma un conexion familiar nobo.

Fundacion Rancho, sin perde pa gana, y den colaboracion cu Fundacion InspirARTE, lidera pa Sra. Maria Cabarcas Aguilar na Riohacha, a uni forsa y a tuma e iniciativa pa organisa un biahe manera desea cu a titula Retorno a las Raíces - BEK NA RAIZ, programa pa tuma luga di dia 29 di april pa dia 6 di mei 2026, cu e idea di haci un vuelo directo di Aruba pa Riohacha y vice versa pa medio di un avion fleta (gecharter) pa haci e recorido ey, tur esaki dependiendo di e cantidad di participante. Tambe e dos organisacionnan ta hincando un programa masha interesante y atractivo den otro pa e participantenan no solamente bolbe topa nan famia na Riohacha, sino tambe pa nan conoce mas di e cultura di La Guajiraden e propio entorno Guajiro mes, cu e idea tambe pa nan intercambia nan conocemento y experiencia di nan bida na Aruba cu diferente persona (tanto famia como otro hende)cu ta biba den e ambito cultural di Riohacha y La Guajira.

Pa tal motibo y pa medio di esaki Fundacion Rancho ta invita tur descendiente Guajiro y otro persona interesa pa participa na e biahe familiar/ cultural aki na un reunion di informacion cu lo tuma luga den Sala Diamanta di Biblioteca Nacional Aruba dialuna dia 22 di december pa 5or di atardi. Tur persona interesa ta bon bini na e reunion informativo aki.

Resultado Sorteo
19 december 2025

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
9575	0231	1658	5099
5183	8328	SUPER5	5050
8447	5343	-	4185

MERDIA / **ANOCHI**

	MERDIA	ANOCHI
CAT4CHI	Sorteo # 4838	Sorteo # 8731
	3610	2033
	6743	8472
	9823	9636
MULTI-X	FP	X3
BIG 4	Sorteo # 4838	Sorteo # 7775
	2953	5467
MULTI-X	X2	X3
1OFF	Sorteo # 2894	Sorteo # 2480
	1176	9682
ZODIAC	Sorteo # 4838	Sorteo # 6534
	3710	9019
	Leo	Cancer
LUCKY 3	Sorteo # 1712	Sorteo # 1464
	431	266
MULTI-X	X2	X5

LOTTO 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	110.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA — 08-09-20-21-29

Sorteo # 7044		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	51.000,-
6	x Match 4	
159	x Afl 8,00	

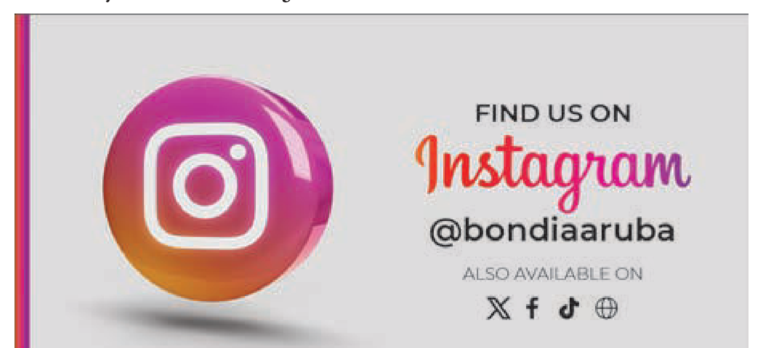
MINI MEGA — 12-22-23-27

Sorteo # 1829		Mega Ball
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
0	x match 4	350.000,-
6	x Afl. 500,00	
72	x Afl 50.00	
78	x Afl.15,00	

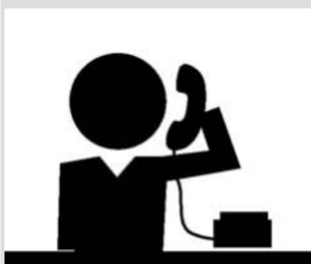
MINI MEGA MEGA PLUS — **Afl. 480.000,-**

KORSOU — Sorteo #

#VALUE!	Sorteo # 237
	204791

BONDIA ARUBA

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010
F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610
F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138
Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999
Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	**San Nicolas**
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
Trupiaal :	Seroe Preto:
Tel. 583 8560	Tel. 584 4833
EMERGENCIA	**911**

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Trump ta cambia prioridad pa mision di Luna, no Mars

(AFP) — Presidente Mericano, Donald Trump a confirma diahuebs cu e kier manda astronauta back na Luna lo mas pronto posibel, poniendo misionnan eventual pa Mars como segundo prioridad.

Den un orden ehecutivo tocante su politica espacial, Trump a bisa cu e kier yega cu Mericanonan na Luna pa 2028, bao di programa Artemis di NASA cu a ser lansa durante su prome termino na Cas Blanco.

Un aterisahe lunar asina lo "afirma liderazgo Mericano den espacio, pone fundacion pa desaroyo economico Lunar, prepara pa e bishita na Mars y inspira e siguiente generacion di exploradornan Mericano," segun e orden.

E presidente tambe ta bisa cu e agencia espacial di Merca, NASA, ta spera di establece "elementonan inicial di un puesto lunar permanente pa 2030" y a confirma plan pa desplega reactor nuclear "riba Luna y den orbita."

Actualmente, Mericanonan ta programa pa regresa na superficie di Luna na mita di 2027 cu mision Artemis 3, pero e cronograma a keda posponi ripitidamente
Y expertonan di industria ta bisa cu probablemente lo pospone atrobe, pasobra e lander (aterisador) lunar cu ta ser desaroya na SpaceX di Elon Musk ainda no ta cla.

E orden ehecutivo di Trump ta pone mas presion riba NASA y riba e sector espacial priva pa logra e obhetivonan di e administracion.

Merca ta ansioso pa pasa China, cu tambe tin intencion di manda un tripulacion na Luna pa 2030 y establece un base eynan.

Pone prioridad riba un mision lunar ta representa un cambio di politica compara cu loke Trump a bisa mas trempan e aña aki. Ora cu el a bolbe na Cas Blanco na januari, e Republicano a bisa cu e kier pone e bandera Mericano riba Mars prome cu termina su termino di cuatro aña, sin menciona ningun plan asina pa Luna.
E anuncio ey a causa duda riba e prioridadnan di e administracion den espacio, y a causa miedo cu NASA lo skip e Luna completamente.

Pero awor, aunke Washington a bisa cu kier bira e prome nacion cu manda hende na Mars, e realidad ey ta parce mas leu.

E conflicto na juni entre Trump y Musk, cu ta apasiona riba exploracion di Mars, hunto cu otro preocupacionnan geopolitico urgente, por a cambia e ambicionnan di Trump.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubia y generalmente seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubia cu un awasero breve

Temperatura maximo 31 grado Celsius
Temperatura minimo 26 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 32 pa 37 grado Celsius
Uv index: 8

Bahada di solo : 6:18pm
Subida di solo : 6:55am

Biento:
Modera for di direccion generalmente oost; forsa 3 te 4 (12 te 30km/ora, 07 te 16 nudo).
Durante di dia basta fuerte te posiblemente
Fuerte den rafaga; forsa 5 te 6 (31 te 50km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo:
E area di presion halto riba Atlantico lo ta e factor dominante den region y lo limita e desaroyo di nubianan cu por produci awasero. Sinembargo, lo bay tin un leve aumento di humedad den nivelnan mas abou di atmosfera durante oranan di marduga pa mainta di diahuebs. Esaki lo por pone un awasero breve desaroya riba partinan di e isla.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan proteje di costa: keto cu olanan rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil cu olanan di 1 te 2 pia, localmente 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: generalmente modera cu olanan alrededor di 4 pa 5, localmente 6 pia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Laga tur locual cu ta sperami ta bunita
Laga tur locual cu mi ta encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu ta rondonami ta bunita
Laga tur locual mi laga atras keda bunita
Y laga esakinan termina den tur buniteza"

Cu honda pena pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di nos Tata, Welo, bisawelo , suegro y omo stima:

Andres Paulino Larez

Cariñosamente jama: "Padu , Paduchi of Compayo"
***30 November 1933 – †14 December 2025**

Na nomber di **su esposa stima**:
†Gabriela Larez-Maduro

Yuinan:
Angelo Larez y Yiunan
Andre y Mariluz Larez - López y famia

Manera su yuinan :
Crecencio (Chencho) Maduro y famia
Allan Maduro y famia
Filomeno (Boei) Marchena y famia
Marcia Marchena y famia
Nimia Marchena y famia

Rumanan:
†Pedro Larez y famia
†Theodora (Chichi) Larez y Famia
†Capi Larez y famia
Gregoria (Goya) Schönherr- Larez y famia
†Maura Larez y famia (Venezuela)
†Ubalda Larez y famia (Venezuela)
†Miguelina Larez y famia (Venezuela)

Nieto(a)nan stima:
Ginnisa Larez y Samir Webb
Marc Larez y Rachella Wolff
Linsey Larez y Teshawn Tromp
Carlos Javier Larez
Jarvis Larez y Rinayshka De Weever
Giancarla Larez

Mama di su nieta(o)nan: Ling-moy Lee

Bisanieto(a)nan stima:
Fran-j'len Ras
Lovelynn Tromp
Saëly Webb
Jarxion Larez

Swa y Cuñanan, Primo y Primanan, Sobrino y Sobrinanan, Comer y Compernan, Ihanan, bon bisiñanan y amistadnan. Ex coleganan di lago & Coastel.

Demas famia nan: Larez, Maduro, Lopez, Harms, Marchena, Dirksz, Ras, Schönherr, Croes, Webb, Wolff, Tromp, De Weever, Lee, Stamper, Thijzen, Marchena, Hernández -Rojas, Loaiza , Martina y tur demas famia na Aruba y Venezuela.

Ta invita demas famia, bisiña, amigonan y conocir nan pa e acto di entiero cu lo tuma lugar Dialuna 22 di December 2025 na misa di Brazil for di 1pm pa 4pm. Despues lo sali pa Santana Catolico na Sanicolaas.

Oportunidad pa condolencia na cas Rooi koochi 64-B tur dia di 8pm – 9pm

Nos defunto stima lo reposa na cas Dialuna 22 di december for di 11:00am di mainta.

Despensa nos si den nos tristeza nos por a lubida un of otro famia, amigo of conocir.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no lo risibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Wherever a beautiful soul has been, there is a trial of beautiful memories.

Agradecido pa tur loke bo a duna nos, nos ta laga bo bay sosega, cu hopi tristeza, pero cu fe y speransa cu un dia nos lo topa bek. Den pensamento nos lo ta semper hunto cu bo, cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima,

Francisco Angelos Lopez

Miho conoci "Fijn"
Naci 4 oktober 1949 – Fayece 11 december 2025
Lema: "Better and Better Everyday"

Na nomber di su:
Yiunan:
Nathalia C. Gerrissen-Lopez y Berry Gerrissen-Lopez
Warren A. Lopez y Elizabeth Lopez
Jade W. Lopez y Deneyra Vazquez

Mama di su yiunan: Lorraine F. Daniel

Su nietonan:
Cataleah Gerrissen-Lopez y Rowen Gerrissen-Lopez
Danielle Solognier, Kevin Solognier, Esther Lopez y Eva Lopez

Rumannan:
† Maria Henriquez-Lopez y †Marco Henriquez
Shonrita, Silvita, Chetty, Leopoldo Henriquez y nan famia
† Elisabeth "Betty" Kelly-Lopez y †Ricardo A. Kelly
Luisito "Ito" Kelly y nan famia
Carmelita "Carmen" Croeze-Lopez y †Mai Croeze
Marcelino "Nino", Etienne Croeze y nan famia
Mario "Mai" Asuncion Lopez, †Amada Lopez-Albertsz y Eladia Fernandes Pedra
Gala, Mirella, Marcia, Sonya Lopez y nan famia
† Pascualita "Shonlita" Berwald-Lopez y †Luuk Berwald
Francis, Chetty Berwald y nan famia
† Belina Lopez
Fatima, Humphrey Lopez y nan famia
Juan y Gerda Lopez
Gregory, Desmond Lopez y nan famia
† John Lopez
Luisito "Chite" Lopez
Mike, Carolyn Lopez y nan famia
Elisabeth "Elsa" Baselmans-Lopez y John Baselmans
Wouter, Joyce, Micheal van Drunen y nan famia
Urbano "Bano" y Gina Lopez
Jeffrey, Mandy, Melany, Wyatt Lopez y nan famia
Andresito "Desi" y Vivianne Lopez
Carlos, † Sheraldine Lopez y nan famia
Marieta "Mena" Burki-Lopez y Wayne Burki
Emile y Mariella Hassell y nan famia

Demas famia:
Croes, Croeze, Kelly, Werleman, Henriquez, Maduro, Oduber, Tromp, Ginecco, Albertsz, Jong-Baw

Swa & Cuñanan; Tanta & Omonan, Sobrino & Sobrinanan, Primo & Primanan, amigo y coconiernan y bisiñanan

Nos ta pidi disculpa si den nos momento di tristeza nos por a lubida di menciona algun nomber di famia

To all colleagues and teachers at Milton Peters College; all beloved students; the many sports companions; SXM Road Runners; Tri Sport SXM; Tri Bike Aruba; Aruba Triathlon Association; 297 Sports; Beyond Sports Aruba; IBiSA Aruba; Motions Dance Studio SXM; meditation and yoga groups; salsa groups; Rummikub and Dominoes groups; Chuchubi Foundation; Fijn's many "brothers from another mother"; all friends and loved ones who became extended family on St. Maarten; and all the caretakers, nurses, doctors, specialists, Club Kibrahacha, Horacio Oduber Hospital, Respaldo, Amilia Care Services, and SABA Aruba Maris Stella.

The funeral will take place on Monday, December 22, 2025, at Aurora Funeral Home from 8:00 a.m. to 10:00 a.m. From 10:00 a.m. to 11:00 a.m., the doors will be closed, and a private ceremony will be held for the family.

Have "a cup of tea for Mr. Lopez" as we remember the many ways he touched the world around him.

An optional donation, in place of flowers, may be made to the GoFundMe campaign "Better & Better for Mr. Fijn Lopez, Race against Parkinson's."
Official link: https://www.gofundme.com/f/better-and-better-for-mr-fijn-lopez

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"SEÑOR ta mi wardadó, lo mi no tin falta di nada. E ta ponemi drumi den lugánan di yerba bèrdè; E ta hibami kantu di awanan keto." Salmo 23:1-2

Cu imenso tristesa den nos curazon pero conforme cu boluntad di Dios nos ta participa fayecemento di:

Raimundo L Croes

Mihor conoci como "Fijn of Rai"
***15-03-1953 - †18-12-2025**

Mayornan:
†Justo Emilio Croes
†Regina Dirksz-Kock y †Ricardo Dirksz

Na nomber di su:
Esposa: Gracia Maria (Greta) Croes Croes

Yiunan stima:
Raymond y Marjorie Croes Paz y yuinan
Raybert Croes y yiunan
Gilmar y Jennifer Croes-Flanegin y yiunan

Su Nietonan stima:
Raycheline Britten, Shayly Britten
Joshua Croes, Juan Pablo Zuluaga
Gilger Croes, Gilliarny Croes, Jade Croes

Su Bisanieta: Shaylene Britten

Rumanan:
Marcelo (Feli) y Agnes Croes Petrochi y yiunan
Isaia (Chai) y Frida Croes Thijzen y yiunan
Leonardo (Rito) Dirksz y yiunan
Lidia Dirksz y yiunan
Vicente Dirksz y yiunan
Aura Driksz y yiunan
Cynthia y Roy Kelly Dirksz y yiunan
Susan Dirksz y yiunan

Sobrino(a)nan:
Juny Croes, Angelo Croes, Agmed Croes
Johnny Croes, Junny Croes, Ryan Croes, Chris Croes
Julaica Geerman - Dirks, Juleanne Dirksz
Alex Helder, Osmar Helder, Eugene Farro
†Jolene Croes, Andreina Webb, Kenrick Webb
Eldrick Diaz, Noadiah Diaz, Joacim Kelly na Hulanda
Ketura Porter Moseley na USA, Jonathan Moseley na Hulanda

Mama di su Nietanan: Sorayma Britten
Unico Tanta: Milda Kock

Su cuña: Lucia Croes na Hulanda
Su Bon Bisiñanan: Ana, Veronica, Federica, Roy

Primo y Primanan, Sobrino y Sobrinanan, Bisiñanan. Demas famianan: Croes, Kock, Dirksz, Lacle, Farro, Helder, Webb, Diaz, Kelly, Moseley, Jansen, Hernandez, Paz, Ramones, Angela, Willems, Erasmus, Gordijk, Loefstok, Rasmijn, Dubero, Noel, Cornelio, Rosa, Martina, Koolman, Lacle, Paulina, Geerman, Mansell, Trimon, Werleman, Irausquin, Tromp, Thijsen, Zuluaga, Flanegin, Brete

Ta invita pa asisti na acto di entiero cual lo tuma lugar 22 di December 2025 saliendo di Aurora Funeral Home pa Santana Central na Sabana Basora pa 4or di atardi. Nos defunto stima lo reposa for di 2or di atardi na Aurora Funeral Home.

Nos ta pidi nos disculpa si den nos inmenso tristeza nos por a lubida un of otro famia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardadó, lo mi no tin falta di nada. E ta ponemi drumi den lugánan di yerba bèrdè; E ta hibami kantu di awanan keto."
Salmo 23:1-2

El a laga bunita recuerdonan atras, pero conforme cu Dios su boluntad, nos ta anuncia Fayecimento christianamente di:

Franco Michael Hernandez

Mihor conoci como "Fenkie"
***25 juni 1990 - †8 december 2025**

Cremation y ceremonia a tuma lugar na Boston 15 december 2025.

Na nomber di su:
Mayornan:
Raymond Hernandez y Mary Hernandez-Jansen.

Ruman: Zaindra Hernandez

Casa: David Buczak

Iha: Rosquiela Rasmijn

Padrino y Madrina di Bautismo:
Ivan Gordijk y Lyane Tromp

Padrino di Confirmacion: Roy Jansen

Su tantanan y Omonan
Su Primonan y Primanan
Su ex-colleganan di Marriott Stellaris Casino, JetBlue, Beach Tennis, Mavo Maria College.

Famianan:
Hernandez, Jansen, Rasmijn, Gordijk, v/d Biezen, Loopstok, Kock, Buczak, Ramonez, Maduro, Croes, Dirksz, Erasmus, Atencio, Olivierre, Oviedo, Noël.

Lo tin un anochi di condolencia Diamars 23 december 2025 di 7:00-9:00pm di anochi na Aurora Funeral Home. Bin bisti cu color alegre. Nos ta pidi disculpa si den nos tristeza nos por a lubida un of otro famia y conocir.

Tin santo sacrificio di Misa Na Santa Filomena Paradera: 19, 20 21,22,23,24, 25,26 di December 2025. Nan ta misa di aurora mainta.

No ta ricibi condolencia na kas, pero si por ricibi condolencia via email: zaindra_1211@hotmail.co.uk

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Cletide Civil

***20-12-1972 - †18-12-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Narciso Zenobio Valdéz

Mihor conoci como: "Icho"
***28-10-1945 - †19-12-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Gobierno di Trump ta apela orden di hues cu a restaura fondo pa Harvard

(AFP) — Gobierno di presidente Mericano, Donald Trump a apela un orden di corte cu a restaura en gran parti e financiamento cu gobierno a corta anteriormente di Universidad di Harvard, basando riba alegacion cu e institucion a tolera antisemitismo y a alberga parcialidad liberal.

Harvard a ta un di e principal obhetivonan di e campaña di Trump contra universidadnan principal di Merca, despues cu e universidad a desafia su yamado pa somete na supervision di su curiculo, personal, reclutamento di studiante y "diversidad di punto di bista".

Trump y su administracion a move pa stop biyones di dollar na financiamento pa e universidad y su colegio specialisa, loke a obstaculisa investigacion cu ta salba bida y innovacion di tecnologia halto.

Na luna di september, un hues federal na Boston a dicta cu e medida tabata en gran parti ilegal y a ordena pa restaura e fondo.
Den un documento breve di corte presenta tardi diahuebs, abogadonan di e administracion a skirbi cu "e demandadonan por medio di esaki ta apela na Corte di Apelacion di Merca pa e Primer Circuito".
No tin ningun fecha ainda pa e apelacion ser trata.

Gobierno di Trump anteriormente tambe a busca pa kita Harvard for di un registro electronico di inmigracion di studiante y a instrui embahadornan di Merca na mundo henter pa nenga visa na studiante internacional cu kier studia na e universidad cu ta basa na Massachusetts.

Harvard a demanda Departamento di Seguridad Nacional y otro agencia pa blokia e esfuersonan, argumentando cu nan ta ilegal y anticonstitucional, y corte a pone e medidanan na pausa pa awor.

Studiante internacional a conta pa 27% di total matricula na Harvard den aña academico 2024–2025 y ta representa un fuente importante di entrada economico.

Australia ta anuncia un 'buyback' di arma

(AFP) — Australia lo usa un plan amplio di cumpra back pa "kita arma for di nos cayanan", prome minister Anthony Albanese a bisa diabierna, mientras centenares di hende a drenta den lama pa honra e victimanan di e tiramento na Bondi Beach.

Sajid Akram y su yiu Naveed ta ser acusa di a tira riba un festival Hudiu na e famoso playa di surf dialuna, matando 15 hende den un di e tiramentonan mas mortal den historia di Australia.

Albanese a priminti di haci amienda na leynan cu a permiti cu Sajid, di 50 aña, tabata posee seis rifle di hopi poder. "No tin ningun motibo pa un hende cu ta biba den suburbio di Sydney mester tin tanto arma," el a bisa.

Australia lo paga doño di arma pa entrega "arma sobrante, arma nobo prohibi y arma ilegal". Esaki lo ta e 'buy back' di arma mas grandi desde 1996, ora Australia a tuma medidanan fuerte contra arma despues di un tiramento cu a mata 35 hende na Port Arthur.

Australia lo conmemora e hende cu a ser mata na Bondi cu un dia nacional di reflexion, segun e prome minister. Albanese a pidi Australianonan pa cende bela pa 6:47 di anochi riba diabierna, 21 di december — "exactamente un siman despues cu e atake a sucede."

Alerta halto

Sydney ta keda riba alerta halto casi un siman despues di e tiramento. Polis arma a laga 7 homber sali for di detencion diabierna, un dia despues cu a detene nan riba un tip cu nan por tabata plania un "acto violento" na Bondi Beach.

Polis a bisa cu no tin ningun relacion estableci cu e presunto tiradonan di Bondi y cu "no tin ningun riesgo inmediato pa e comunidad." Centenares di hende a regresa na lama na Bondi Beach diabierna den un otro gesto pa honra e fayecidonan.

Heroenan

Mientras tanto, un pareha casa cu a ser tira y mata ora nan a purba di stop e tiradonan a ser dera na un funeraria Hudiu.

Habitantenan di Bondi, Boris y Sofia Gurman tabata entre e prome cu a ser mata ora nan a purba di domina Sajid. "E ultimo momentonan di nan bida nan a enfrenta cu curashi, altruismo y amor," Rabbi Yehoram Ulman a bisa e dolientenan. "Nan tabata, den tur sentido di e palabra, heroe."

Tata Sajid a ser mata den un intercambio di bala cu polis, pero su yiu di 24 aña, Naveed, a sobrevivi. E pegado di bloki desemplea a ser acusa di 15 cargo di homicidio, un acto di terorismo y decenas di otro crimen serio.

Autoridadnan ta kere cu e dos sospechoso a haya inspiracion for di e grupo Estado Islamico (IS). Polis Australiano ta investiga si e dos persona a reuni cu extremistanan Islamico durante un bishita na Filipinas algun siman prome cu e tiramento.

Presidente di Polonia ta acusa Ucrania di no aprecia apoyo di guera

(AFP) — Polonia su presidente nacionalista, Karol Nawrocki a bisa su contraparti Ucraniano, Volodymyr Zelensky diabierna cu e Ucranianonan no a aprecia adecuadamente e yudansa di su pais mientras nan ta defende nan mes contra e invasion di Rusia.

E acusacion, haci durante un conferencia di prensa conhunto, a recorda un confrontacion dramatico entre Zelensky y presidente di Merca, Donald Trump na Cas Blanco na februari, ora vice-presidente di Merca, JD Vance a acusa e lider Ucraniano di falta di respet y di no ta agradecido pa e apoyo di Merca.

Polonia a tuma mas cu un miyon refugiado di Ucrania desde cu presidente Ruso, Vladimir Putin a lansa un atake total riba e pais na februari 2022, y ta entre e principal proveedornan di arma pa Kyiv. E tambe ta e ruta principal pa apoyo militar y humanitario occidental pa su pais bisiña.

"Polaconan ta sinti… cu nos esfuerso, nos asistencia na Ucrania desde e inicio di e invasion total, no a ser aprecia ni comprondi debidamente," Nawrocki a bisa na e conferencia di prensa durante un bishita di Zelensky na Varsovia.

Zelensky a responde insistiendo cu "Ucrania semper tabata agradecido na Polonia y lo sigui ta asina."
El a bisa cu Ucrania ta "defendiendo Europa" contra Rusia a un costo humano hopi halto.

Nawrocki anteriormente a exigi miho cooperacion tocante e masacrenan di alrededor di 100.000 Polaco den e region di Volinia door di nacionalistanan Ucraniano entre 1943 y 1945.
Nawrocki ta bisa cu e masacrenan tabata genocidio y a acusa Kyiv di nenga di reconoce responsabilidad.
Varsovia tambe ta acusa Ucrania di tarda cu exhumacion di e victimanan.

Riba diahuebs, Zelensky a expresa bon boluntad riba e temanan aki.
"E banda Polaco kier acelera e proceso, e banda Ucraniano ta cla pa tuma un paso den e direccion aki. Esaki no ta palabra so, esaki ta medidanan concreto," el a bisa.

Nawrocki a expresa "optimismo" tocante e comentarionan di Zelensky.

11AM - 2PM
Holiday brunch
DECEMBER 25, 2025
JANUARY 1, 2026
$135 per person | 20% off for locals
Add on $45 Unlimited Mimosas
RESERVATIONS EXCLUSIVELY THROUGH
OPENTABLE.COM/BUCATINI MARKET & CUCINA
BUCATINI MARKET & CUCINA
JOIA BY IBEROSTAR

BONDIA ARUBA

Extrema derecha Aleman ta condena fondo di UE pa Ucrania den un lucha “sin speransa” contra Rusia

(AFP) — E partido di extrema derecha Aleman, AfD, conoci pa su postura pro-Moscu, a condena diabierna e plan Europeo pa presta 90 biyones di euro na Ucrania, argumentando cu, a pesar di esaki, Rusia lo sali victorioso den e guera.

Lidernan di Union Europeo a dicidi durante anochi pa financia e lucha di Ucrania contra e invasion Ruso pa por lo menos dos aña mediante un prestamo conhunto, un decision cu ta pasa riba e divisionnan tocante si mester usa activo Ruso congela.

E dos lider conhunto di Alternative für Deutschland a ataca canciyer Friedrich Merz, un conservador cu a pasa lunas ta pusha pa mas financiamento di UE pa Ucrania. “Canciyer Merz ta desperdicia placa di contribuyentenan Aleman den un guera sin speransa. Despues di victoria, Rusia no lo paga ningun reparacion,” co-presidente di AfD, Tino Chrupalla a declara den un comunicado di prensa.

Alice Weidel a agrega cu e placa “lo ser guli den un di e estadonan mas corupto di mundo”. “Mientras su propio pais ta cayendo y den declinacion economico, e canciyer ta desperdicia biyones pa prolonga un guera sin sentido,” el a agrega.

Weidel a bisa cu Alemania mester, na su lugar, busca “un regreso na relacionnan faborabel cu Rusia.”

AfD — un partido anti-establecimento, anti-inmigracion y pro-Rusia — a sali como e principal forsa di oposicion den e eleccion parlamentario di februari, y a keda fuerte den e sondeonan desde e tempo ey.

Den AfD mes, sinembargo, a bin surgi conflicto reciente entre esnan cu ta defende un posicion radicalmente pro-Rusia y esnan cu principalmente ta tuma e enfoke di presidente di Merca, Donald Trump como nan modelo.

The Birdie
CLUB HOUSE RESTAURANT
Christmas day table
DECEMBER 25 | 11AM - 3PM
ALL YOU CAN EAT LUNCH BUFFET
$60 PER PERSON
TIERRA DEL SOL GOLF COURSE
For reservations please call 586-7800 ext. 231 or 242
tdsba1@iberostar.com | opentable.com/thebirdie
tierradelsol.com

Pakistan ta acusa India di interumpi fluho di riu

(AFP) — Pakistan a bisa diabierna cu a detecta “variacionnan abrupto” den e fluho di awa di un riu cu ta crucial pa su agricultornan, acusando pais bisiña, India di libera awa sin advertencia, cual ta contra un tratado importante cu New Delhi a suspende e aña aki.

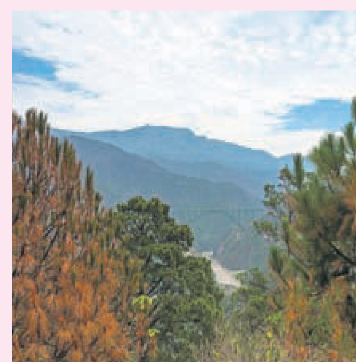
India a anuncia na april cu tabata suspendiendo e Tratado di Awa Indus, den periodo previo na conflicto arma entre e dos pais cu arma nuclear, y despues di un atake militante mortal na Kashmir bao administracion di India, cu New Delhi a culpa riba Pakistan, loke Pakistan a rechasa.

Pakistan a bisa cu cualkier intento pa stop of desvia e fluho di awa pa drenta e pais lo ser considera un “acto di guera.”

Minister di Relacion Exterior, Mohammad Ishaq Dar a bisa diplomaticonan stranhero diabierna cu e comisionado di tratado di awa di Pakistan a manda un carta na su contraparte Indio tocante “variacionnan inusual y abrupto” observa den e fluho di e riu Chenab entre 7 y 15 di december, similar na cambionan detecta na april y mei. “E variacionnan aki den fluho di awa ta di preocupacion extremo pa Pakistan, pasobra nan ta señala liberacion unilateral di awa pa parti di India,” el a bisa, segun un declaracion di ministerio.

Ministerio di Relacion Exterior di India no a responde inmediatamente na un peticion pa comentario.

“India a libera e awa aki sin ningun notificacion previo … manera ta exigi bao di e Tratado,” Dar a agrega, bisa cu esaki ta representa un “uso di awa como arma.” “Manipulacion di awa na man di India, na un momento critico di nos ciclo agricola, ta menasa directamente e bida y sustento, manera tambe e seguridad alimentario y economico di nos ciudadanonan,” Dar a bisa den su discurso na curpa diplomatico internacional na

Islamabad. “Loke nos ta mira awe ta violacionnan material di parti di India cu ta dal den e propio curason di e Tratado di Awa Indus,” el a agrega, referiendo na e acuerdo firma na 1960.

India a suspende e tratado despues di un atake mortal riba turistanan na Kashmir bao administracion Indio riba 22 di april, cu a mata 26 hende. New Delhi a culpa Islamabad di respalda e atake — loke Islamabad a rechasa — y a bisa cu e tabata suspendiendo e tratado di awa como respuesta.

E dos pais despues, na mei, a participa den intercambionan intenso di drone, misil y artileria, cu a laga casi 70 hende morto, incluyendo decenas di civil, na tur dos banda.

India a bisa cu e ta construi dam adicional riba e riu Chenab, cu por a largo plaso restringi mas e fluho di awa pa Pakistan, menasando e manera di biba di miyones di agricultor, como tambe e suministro di awa pa bebe den e pais cu ta crece rapidamente.

E tratado di 1960, negocia cu yudansa di Banco Mundial durante varios aña, a sigura un “uso husto” di seis afluentenan cu ta alimenta e sistema di riu Indus.

E carta di suspension di India, manda na Pakistan na april, tambe a cita “cambionan fundamental den circunstancianan” desde cu e acuerdo a ser firma, incluyendo “dinamicanan di poblacion” y un “necesidad pa acelera e desaroyo di energia limpi”.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 20 december 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Motie van wantrouwen tegen minister Croes na vragen over privévlucht

Pagina 2

De Meza introduceert speciale strafprocedure voor ministers en parlementariërs

Pagina 3

Tweede Kamer verwerpt voorstel voor Koninkrijksinvesteringsfonds voor Caribische landen

Pagina 8

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Motie van wantrouwen tegen minister Croes na vragen over privévlucht

De politieke agenda op Aruba is deze week opgeschud door de indiening van een motie van wantrouwen tegen minister Gerlien Croes.

De motie, ingediend door de parlementaire fractie van de MEP, richt zich op vragen rond een privévlucht die door de minister is gemaakt en de informatie die hierover aan het Parlement is verstrekt. De kwestie heeft een bredere discussie aangewakkerd over ministeriële verantwoordelijkheid, transparantie en de toepassing van het bestaande integriteitskader.

Volgens de motie van wantrouwen reisde minister Croes op 19 november 2025 naar Curaçao met een privévliegtuig. Toen vragen werden gesteld over de omstandigheden van deze reis, verklaarde de minister dat de reiskosten privé zijn betaald en niet ten laste zijn gekomen van publieke middelen. De MEP-fractie heeft om verduidelijking gevraagd over de aard van deze betaling, waaronder het betaalde bedrag, aan wie de betaling is gedaan en het tijdstip van de transactie. Volgens de motie zijn deze vragen tot op heden onbeantwoord gebleven.

Een centraal punt dat in de motie naar voren wordt gebracht, betreft de status van de eigenaar van het vliegtuig. In het document wordt gesteld dat de eigenaar van het privévliegtuig niet beschikt over een commerciële luchtvaartvergunning, wat volgens de geldende regelgeving betekent dat hij geen betaling mag ontvangen voor commerciële vluchtdiensten. Dit aspect van de zaak wordt genoemd als reden voor nader onderzoek, aangezien het vragen oproept over de wijze waarop de door de minister beschreven betaling juridisch zou kunnen zijn verwerkt.

De motie gaat verder in op de geschatte waarde van een privévlucht en merkt op dat dergelijke diensten doorgaans een aanzienlijk economisch voordeel vertegenwoordigen. Onder de Arubaanse integriteitsregels kunnen voordelen die door ministers worden ontvangen worden aangemerkt als geschenk, zelfs in gevallen waarin een gedeeltelijke betaling heeft plaatsgevonden, met name wanneer die betaling lager ligt dan de marktwaarde

van de geleverde dienst. In dit kader verwijst de motie naar de in 2023 vastgestelde Gedragscode voor Ministers, waarin bepalingen zijn opgenomen over het accepteren van geschenken en de verplichting om zowel daadwerkelijke als vermeende belangenconflicten te vermijden.

Naast de vraag of de vlucht als een geschenk moet worden beschouwd, behandelt de motie ook de meldingsverplichtingen van ministers. De gedragscode vereist dat geschenken en voordelen tijdig, volledig en correct worden gemeld. De MEP-fractie stelt dat er twijfel bestaat over de vraag of aan deze meldingsvereisten in dit geval is voldaan. Voorts wordt betoogd dat het ontbreken van documentatie en toelichting het Parlement heeft belemmerd in de uitoefening van zijn constitutionele toezichthoudende rol.

Een ander aspect dat in de motie wordt benadrukt, betreft de plicht van ministers om het Parlement volledig en correct te informeren. Het document stelt dat het Parlement onjuiste of onvolledige informatie heeft ontvangen over de details van de reis en de financiering ervan. Binnen het parlementaire stelsel wordt de informatieplicht beschouwd als een essentieel onderdeel van de uitvoerende verantwoordelijkheid. Elke vermeende schending van deze plicht wordt daarom als een ernstige zaak aangemerkt.

De motie plaatst de kwestie binnen de bredere beginselen van integriteit, transparantie en goed bestuur. Deze beginselen vormen al geruime tijd het onderwerp van publiek en politiek debat op Aruba. Volgens de motie kan het aanvaarden van voordelen zonder volledige transparantie het publieke vertrouwen in overheidsinstellingen ondermijnen

en het vertrouwen in politiek leiderschap verzwakken.

In de afgelopen jaren zijn vaker integriteitskwesties aan de orde gesteld in verband met houders van publieke functies. Deze zaken verschilden in omvang en uitkomst, maar hebben gezamenlijk bijgedragen aan een toegenomen publieke bewustwording van ethische normen binnen het bestuur. In een kleine en nauw verbonden samenleving staat het onderscheid tussen privé- en publieke belangen vaak onder verhoogd toezicht, wat het belang van duidelijke regels en consistente toepassing ervan onderstreept.

De motie herhaalt dat ministeriële integriteit wordt beschouwd als een fundamenteel element van effectief bestuur. Van ministers wordt verwacht dat zij elke situatie vermijden die de schijn kan wekken van afhankelijkheid of ongepaste beïnvloeding door derden. Volgens de MEP-fractie hebben de omstandigheden rond de privévlucht de onafhankelijkheid van de minister en de geloofwaardigheid van de regering in gevaar gebracht.

Op basis van deze overwegingen concludeert de motie dat de minister niet heeft gehandeld in overeenstemming met de verwachtingen die worden gesteld aan een lid van de uitvoerende macht. Er zou sprake zijn van een ernstige tekortkoming in de naleving van integriteitsverplichtingen en de ontstane situatie zou blijvende schade hebben toegebracht aan het vertrouwen in het vermogen van de minister om haar taken naar behoren te vervullen. Daarom stelt de motie dat de minister niet langer het vertrouwen geniet van het Parlement van Aruba.

Het formele verzoek in de motie roept de regering op om het verlies van parlementair vertrouwen te erkennen en, overeenkomstig constitutionele conventies, de minister te verzoeken haar portefeuille neer te leggen.

In de parlementaire praktijk geldt een motie van wantrouwen als een van de zwaarste politieke instrumenten waarover volksvertegenwoordigers beschikken. Hoewel een dergelijke motie niet automatisch tot aftreden leidt, draagt zij een aanzienlijk politiek gewicht en vereist zij doorgaans een reactie van zowel de regering als de betrokken minister.

De indiening van de motie heeft ook geleid tot een hernieuwde discussie over de effectiviteit van bestaande integriteitsmechanismen. Waarnemers merken op dat, hoewel Aruba beschikt over uitgebreide gedragscodes en meldingsvereisten, de toepassing daarvan in de praktijk vaak onderhevig is aan politieke interpretatie. Deze zaak onderstreept de uitdagingen bij het balanceren van wettelijke normen, ethische verwachtingen en politieke verantwoordelijkheid.

Proactieve openbaarmaking wordt genoemd als een essentieel middel om geschillen van deze aard te voorkomen. Tijdige en volledige transparantie over reizen, geschenken en externe verplichtingen kan onzekerheid verminderen en bijdragen aan het behoud van publiek vertrouwen. De huidige situatie illustreert hoe vertraging of het ontbreken van informatie kan uitgroeien tot bredere politieke controverse.

Naarmate de kwestie verder wordt behandeld via parlementair debat en mogelijke vervolgstappen, zal de aandacht gericht blijven op de wijze waarop de regering de naar voren gebrachte zorgen adresseert.

De zaak benadrukt het centrale belang van vertrouwen binnen democratisch bestuur. Voor veel burgers zijn integriteitskwesties geen abstracte principes, maar praktische indicatoren van hoe publieke macht wordt uitgeoefend. De discussie rond deze motie reikt dan ook verder dan de onmiddellijke omstandigheden van één minister en draagt bij aan de voortdurende beoordeling van bestuursnormen op Aruba.

Deugdelijk bestuur is... *De beste garantie voor autonomie...*

Op de vooravond van de viering van veertig jaar Aruba als autonoom land binnen het Koninkrijk, lijkt het ons een goed moment om de gedachten te laten gaan over hetgeen in de tussenliggende tijd is bereikt. Ook met betrekking tot het kader waarbinnen wij functioneren als autonoom land binnen het Koninkrijk, wat maakt dat we in sommige opzichten een land zijn maar in andere weer niet. Er zijn aangelegenheden waarin we als autonoom gebied, niet een onafhankelijk land, uitsluitend bestaan als onderdeel van het Koninkrijk. Dat is bijvoorbeeld het geval bij het aangaan van internationale verdragen en, om dichter bij huis te blijven met een zaak die ons om de twee jaar raakt: voor het Internationaal Monetair fonds (IMF) zijn wij onderdeel van het Koninkrijk en hoewel er een rapportage wordt gemaakt voor ons eiland, het bekende 'Chapter IV Consultation', valt dit allemaal onder het Koninkrijk dat verbonden is aan het Fonds, niet Aruba noch een van de andere eilanden.

Nu gebeurt het steeds dat, op momenten van onenigheid over welke zaak ook binnen het Koninkrijk, de meest strijdlustige critici meteen de publiciteit opzoeken en ons eraan herinneren dat het basisakkoord van het Koninkrijk, het Statuut, gestoeld is op een grote ongelijkheid tussen de koloniserende mogendheid en de eilanden, die voor wat betreft het hoogste niveau van bestuur, juridisch kader en rechtspraak onderworpen zijn aan besluiten waar men weinig heeft in te brengen. Vaak mondt dat uit in voortdurende beschuldigingen van 'kolonialisme', hetgeen in meerdere gevallen ook een correct vermoeden zou zijn; per slot van rekening verdwijnen slechte gewoonten, aangeleerd in 400 jaar tijd, niet zomaar door het ondertekenen van een document, zelfs als dit laatste heilig wordt verklaard.
Maar, er is ook een vraag die niet opkomt: wie heeft dit dan ondertekend en waarom? Wat werd ondertekend was niet de mooie leus die werd verkondigd en die zegt dat wij allemaal, alle delen van het Koninkrijk, gelijkwaardig en gelijk zouden zijn. Men hoeft maar een blik te werpen op het Statuut om erachter te komen dat het een kader is dat ons toestaat autonoom bestuur te hebben, maar die voor het overige beschrijft wat de rechten en plichten zijn van de Koninkrijksregering, met daarbinnen een absolute dominantie van Nederland, met daarbij inbegrepen het ingrijpen in het autonome bestuur als ondeugdelijk bestuur dit vereist.

Het is een beetje merkwaardig om Nederland de schuld te geven van een document dat ook de handtekeningen draagt van onze vertegenwoordigers. In 1954 was iedereen ervan overtuigd dat onafhankelijkheid een brug te ver was voor de eilanden. In de daaropvolgende decennia zijn er meerdere momenten geweest waar het toezicht van het Koninkrijk, noem het maar 'openlijk kolonialisme' of 'terecht ingrijpen' of alle varianten tussen die extremen, maar het feit is dat er een halt werd toegeroepen aan bepaalde schade die door lokale regeringen werd berokkend aan het algemeen belang. We noteren: interventie in de jaren '70 in Sint Maarten vanwege de maffia van Claude Wathey die een ware terreur van corruptie en intimidatie aan het voeren was; ingrijpen in Aruba in 1994 om te voorkomen dat aan de narcoticahandel gelieerde personen inzage kregen in de archieven van de Veiligheidsdienst; ingrijpen in Curaçao kort na hun Status Aparte in 2010, tegen de regering-Schotte vanwege soortgelijke verschaffing van toegang tot de archieven van de veiligheidsdienst, zoals eerder genoemd voorval in Aruba.
In ons eigen tijdperk is het voldoende de indrukwekkende serie strafzaken tegen ministers te noemen, zij het al veroordeeld of nog ergens in gerechtelijke procedures verwikkeld. De overgrote meerderheid van onze burgers die de moeite hebben genomen zich voldoende in te lichten was en is nog steeds ervan overtuigd dat het hoogste toezicht heeft gefunctioneerd, alhoewel sommigen de kritiek hebben dat het ingrijpen soms zelfs te laat kwam. Een vraag van ons dus: waarom vermelden de auteurs die zo kritisch zijn ten aanzien van het Nederlandse optreden, dat soms zeker niet vrij is van arrogantie, zij het persoonlijk of institutioneel, nooit de momenten waarop de bevolking is ontsnapt aan grote schade aan de hand van lokale bestuurders die geen enkele goede bedoeling hadden die op integer en correct bestuur zou kunnen lijken?

Maar, het moet gezegd zijn dat, als men de wens heeft om zich te ontdoen van het Nederlands toezicht, er andere alternatieven waren en er nog zijn en waarom die weg niet is bewandeld? Om deze vraag meteen te beantwoorden: Ja, er bestond een andere route die overigens er nog steeds is: volledige onafhankelijkheid. Er is een reden waarom het overgrote deel van de bevolking zich verzet tegen onafhankelijkheid. Allen die onafhankelijkheid hebben gepropageerd hebben gefaald in hun poging dit concept te verkopen. Maar dat neemt niet weg dat die mogelijkheid er nog steeds is. Artikel 58 van datzelfde Statuut luidt nog steeds: 1. Aruba kan bij landsverordening verklaren dat het de rechtsorde neergelegd in het Statuut ten aanzien van Aruba wil beëindigen. 2. Het voorstel van een zodanige landsverordening gaat bij indiening vergezeld van een schets van een toekomstige constitutie, houdende tenminste bepalingen inzake de grondrechten, regering, vertegenwoordigend orgaan, wetgeving en bestuur, rechtspraak en wijziging van de constitutie. 3. De Staten kunnen het voorstel niet goedkeuren dan met een meerderheid van twee derden van de stemmen van het aantal zitting hebbende leden."

Maar waarom was en is het onmogelijk gebruik te maken van die mogelijkheid? Omdat het eigen volk dat niet toestaat; de grote meerderheid vindt dat er een beschermende laag boven het autonome bestuur moet zijn wanneer dit bestuur handelt in strijd met de belangen van het eiland. Aruba was ooit heel dicht bij de keus voor onafhankelijkheid, op basis van het akkoord dat de Aparte Status mogelijk maakte. Maar op het 'moment suprême' reisde een delegatie van regering en oppositie naar Curaçao om premier Lubbers duidelijk te maken dat Aruba NIET onafhankelijk zou worden.

Het leven ging verder en nog steeds lijken onze politici het Statuut niet te begrijpen: hoe beter men regeert, hoe minder Nederland zich ermee bemoeit, hoe meer autonomie men heeft. De kreten van 'kolonialisme' komen altijd weer naar voren wanneer onze regering(en) erin falen het volk te geven wat hun grondrecht is: deugdelijk bestuur.

De Meza introduceert speciale strafprocedure voor ministers en parlementariërs

Tijdens de openbare vergadering in het Parlement over de Landsverordening Instelling Ministeries (LIM) heeft AVP-parlementariër Mike de Meza een amendement ingediend waarin wordt voorgesteld een speciale procedure voor strafvervolging en berechting van ministers, oud-ministers en leden van het Parlement in te voeren.

Het amendement introduceert een nieuw artikel 14 in de LIM en creëert daarmee een duidelijk en constitutioneel gefundeerd juridisch kader voor de behandeling van vermeende strafbare feiten gepleegd door hoge ambtsdragers in de uitoefening van hun functie.

De kern van het amendement is het uitgangspunt dat houders van hoge openbare functies onderworpen moeten zijn aan duidelijke, onafhankelijke en juridisch robuuste verantwoordingsmechanismen. Het voorgestelde artikel wijkt expliciet af van het reguliere Wetboek van Strafvordering en brengt Aruba in lijn met de procedures die binnen het gehele Koninkrijk gelden voor ambtsmisdrijven.

Op grond van het amendement vallen strafvervolgingen tegen ministers, oud-ministers en leden van het Parlement onder de jurisdictie van de procureur-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden, waarbij de Hoge Raad optreedt als rechter in eerste en enige instantie.

Het amendement beoogt dat de voorgestelde procedure in overeenstemming is met de Koninkrijkswetgeving en met het voorbehoud van het Koninkrijk bij artikel 14, lid 5, van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR). Deze afstemming moet waarborgen dat het recht op een eerlijk proces wordt gerespecteerd, terwijl tegelijkertijd de constitutionele positie van Aruba binnen het Koninkrijk der Nederlanden wordt gerespecteerd.
Om de toepasbaarheid binnen de Arubaanse bestuursstructuur te garanderen, voorziet het amendement in de toepassing 'mutatis mutandis' van de artikelen 10 en 11 van het Reglement voor de Gouverneur. Dit houdt in dat bestaande regels, clausules of beginselen worden toegepast op een nieuwe context, met de noodzakelijke aanpassingen om aan te sluiten bij de lokale constitutionele realiteit, zonder de kern van die regels aan te tasten.

Daarnaast introduceert het amendement nauwkeurige definities van zowel ambtsmisdrijven als daarmee samenhangende strafbare feiten (zogeheten 'oneigenlijke delicten'). Deze afbakening moet waarborgen dat strafbare feiten die nauw verbonden zijn met de uitoefening van een publieke functie, waar passend binnen de bijzondere procedure worden behandeld, afhankelijk van de aard en omstandigheden van het feit.

Ter bescherming van de rechtszekerheid en ter voorkoming van procedureel misbruik bepaalt het amendement dat elke strafvervolging die buiten de voorgeschreven procedure wordt gestart, niet-ontvankelijk is. Bovendien wordt het nieuwe artikel aangemerkt als 'lex specialis', waardoor de toepassing van artikel 476 van het Wetboek van Strafvordering expliciet wordt uitgesloten.

Met dit amendement wil parlementariër Mike de Meza bewerkstelligen dat procedures tegen politieke ambtsdragers transparanter en eerlijker verlopen, zonder willekeurige beslissingen of politieke beïnvloeding. Het amendement werd aangenomen met 11 stemmen vóór en 9 tegen.

Regering: veiligheid van lucht- en zeegebied in de regio heeft prioriteit

Deze week heeft de regering een buitengewone persconferentie belegd op het Bestuurskantoor, waar de minister-president van Aruba belangrijke informatie heeft verstrekt over de situatie in het lucht- en maritieme domein in de regio.

Premier Eman gaf aan dat er intensief contact is geweest met verschillende stakeholders, instanties en instellingen om de veiligheid van het lucht- en maritieme verkeer in de regio te waarborgen. Dit is gericht op het veiligstellen van lucht- en vaarroutes, zodat het scheepvaart- en vliegverkeer in de regio zonder belemmeringen kan blijven plaatsvinden.

Er zal sprake zijn van een intensivering van diverse militaire oefeningen in de regio, iets waarvan ook de gemeenschap kennis heeft genomen. In verband met de onrust die onder de bevolking leeft, is contact opgenomen met de Amerikaanse consul op Curaçao. Daarbij is de Verenigde Staten via diplomatieke kanalen dringend verzocht ervoor te zorgen dat vliegtuigen die het luchtruim in de regio binnenvliegen hun transponders ingeschakeld hebben. Deze afspraak is bereikt en zal ook worden nageleefd.

De regering staat in voortdurend contact met de landen binnen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten, evenals met de Directie Luchtvaart Aruba (DLA), de Directie Scheepvaart Aruba (DSA), de Directie Buitenlandse Betrekkingen (DBB) en de Veiligheidsdienst Aruba (VDA), om te waarborgen dat het lucht- en maritieme verkeer — met name het commerciële verkeer — in de regio rustig en veilig kan blijven verlopen.

Alle strafzaken tegen ministers... *In Den Haag voorbrengen...?*

Met enige verbazing hebben we kennisgenomen van de wetswijziging die in de Staten werd aanbevolen via een motie tijdens de behandeling van de wijziging van de Landsverordening Instelling Ministeries. Het betreft de wijziging van de justitiële procedure, te volgen in het geval van verdenking van een ambtsmisdrijf door ministers en parlementariërs.

Met die wijziging zouden alle dergelijke strafzaken direct naar Den Haag gaan, wat een goed idee kan lijken maar dat niet is en bovendien lijkt het eerder op de poging van een ontevreden politicus over de gang van zaken in de Arubaanse procedures bij strafvervolging. Wellicht heeft die parlementariër, die het initiatief heeft genomen tot dit voorstel, meer uitging van zijn eigen ervaring, waarin zijn voordracht tot het ministersambt ergens halverwege is blijven steken. Na bijna een jaar is er nog steeds geen beslissing en het lijkt erop dat zijn verblijf in de Staten niet tijdelijk maar permanent zal zijn en dat daarentegen de ‘tijdelijk benoemde’ minister, een vorm die onze wetgeving en grondwet niet kennen, voor onbepaalde tijd zal aanblijven.

Maar de aandacht gaat in dit geval meer uit naar de procedures die te volgen zijn bij het afhandelen van strafzaken waarbij sprake zou zijn van ambtsmisdrijven, die vooral zijn vastgelegd in het Wetboek van Strafvordering. Wat voorgesteld wordt is om voortaan alle strafzaken wegens ambtsdelicten naar het niveau te tillen van het Koninkrijk, waarbij zo te zien men het model kopieert van de te volgen procedure bij een ambtsdelict gepleegd door een gouverneur, zoals vastgelegd in het Reglement voor de Gouverneur (van Aruba in dit geval). In dergelijke gevallen wordt de betrokken gouverneur voor de Hoge Raad gedaagd, waarbij de Advocaat-generaal het Openbaar Ministerie vertegenwoordigt. Zoals in het geval van een gouverneur, wordt hier voorgesteld dat alle gevallen van mogelijke ambtsmisdrijven zowel in eerste aanleg als in beroep bij de Hoge Raad worden voorgebracht. Hier zien we al meteen een eerste obstakel opdoemen. Om te beginnen wordt het besluit om een gouverneur te dagvaarden genomen bij Koninklijk Besluit of via een besluit van de Tweede Kamer. Het lijkt ons nogal onwaarschijnlijk dat men in Den Haag deze weg zal bewandelen, om alle gevallen in deze categorie van de autonome landen over te nemen. Dit des te meer omdat in het geval van een gouverneur ook de misdrijven die geen ambtsmisdrijf betreffen, in Nederland voor de rechter komen en wel in de plaats waar de regering zetelt, Den Haag dus. Een gouverneur wordt in geen geval berecht in het gebied waar hij/zij is benoemd. Het punt is dat de gouverneur, als vertegenwoordiger van de Koning, onschendbaarheid geniet binnen dat betroffen gebied zelf. Maar het valt in ieder geval te betwijfelen dat de regering in Den Haag gecharmeerd zal zijn van het idee om de Hoge Raad op te zadelen met alle strafzaken waarbij ministers en parlementariërs van de eilanden zijn betrokken. En laten we hierin duidelijk zijn: we hebben op Aruba al zoveel strafzaken tegen ministers en parlementariërs gehad om de Hoge Raad in beroep genoeg werk te bezorgen. Bovendien is het onvermijdelijk over dit voorstel overleg te plegen met de regering in Nederland en we kunnen ons al heel goed voorstellen dat het antwoord negatief zal zijn...

Het zou logischer zijn om de procedure te laten zoals het nu is waarbij de Hoge Raad pas betrokken raakt wanneer beroep wordt ingesteld na een vonnis van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de eilanden. We zien geen reden tot urgentie om de ministers en parlementariërs op hetzelfde niveau te gaan behandelen als een gouverneur, ook omdat de strafzaken die geen ambtsmisdrijf betreffen dan toch op de eilanden in eerste aanleg voorgebracht zouden moeten worden. Waarom iedereen naar het niveau van een gouverneur tillen als het in eerste instantie de verantwoordelijkheid is van het Openbaar Ministerie en het Gerecht in Eerste Aanleg en het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de eilanden om een strafproces te garanderen dat zo correct en transparant mogelijk verloopt? Ontevredenheid over de huidige procedures is niet genoeg reden om dan maar meteen het gehele proces naar Nederland over te hevelen. Als men vindt dat in Aruba zelf geen garanties bestaan voor een eerlijk en transparant proces, dan houdt dat mogelijk in dat dezelfde parlementariërs die op elk moment klaar staan om onze fameuze ‘autonomie’ te verdedigen, nu voorstellen om hun eventuele ambtsmisdrijven naar Den haag te laten verhuizen? Zou het niet beter zijn om voorstellen te den om zaken in Aruba zelf te verbeteren, indien nodig?

Transparantie en discretie binnen het Koninkrijk

Bovendien is in het geval van een zekere ontevredenheid over de gang van zaken heel goed om te bedenken dat de procedure van strafvordering wel te maken heeft met de benoemingsprocedure, waar het allemaal om begonnen is, maar echt niet hetzelfde is. De evaluatie op Rijksniveau die bij elke voordracht tot benoeming van een minister plaatsvindt, leidt niet automatisch tot acceptatie van elke voordracht en eventueel moet de betrokken minister president dan de betrokken kandidaat uitleggen waarom hij/zij geen minister wordt. Er zal nooit een publieke verklaring komen van het Koninkrijk waarom de voordracht niet wordt gehonoreerd. We herinneren ons nog het geval van de minister die in 1997 niet terug kon komen op zijn post? Het betrof geen geval van strafvordering maar de beslissing viel dat hij het niet werd, punt uit. Wie kwam er toen voor hem op, niemand toch? Bovendien is het voldoende erop te wijzen dat de strafzaak waarin hij nu betrokken is en die hem zijn ministerspost heeft gekost heeft, voldoende is om te begrijpen waarom op het niveau van het Koninkrijk twijfel bestond over zijn meer recente benoeming, met ongunstige afloop. Niet alle aspecten van een screening zijn te vangen in het voor het publiek zichtbare gedeelte; soms gelden andere overwegingen die ertoe leiden dat op Koninkrijksniveau een persoon niet geschikt wordt bevonden voor het betreffende ambt. We moeten er nog aan wennen dat de Koning (de Koninkrijksregering) de gouverneur benoemt en ook de ministers, waarbij alle beschikbare elementen worden meegenomen. Dát, zal absoluut niet veranderen.

Don Esteban Gourmet opent eerste boutique-locatie bij Radisson Blu Aruba

Een nieuwe culinaire beleving met authentiek Spaans vakmanschap

Don Esteban Gourmet kondigt met trots de opening aan van zijn eerste boutique-diningconcept bij Radisson Blu Aruba. Met deze lancering introduceert het merk een verfijnde selectie Spaanse tapas, bereid met premium ingrediënten, ambachtelijke technieken en een rijke culinaire traditie. Deze opening markeert tevens de eerste flagship-locatie van Don Esteban Gourmet.

Het concept is bedacht door Stephan Camguilhem, Frans-Spaans ondernemer en oprichter van Don Esteban Foods, bekend om het introduceren van hoogwaardige Spaanse producten in de regio. Zijn visie komt tot leven in een boutique culinair merk dat draait om authenticiteit, kwaliteit en vakmanschap.

In zijn Arubaanse thuisbasis presenteert Don Esteban Gourmet een menu samengesteld door Executive Chef Jorge Méndez en zijn team. De gerechten zijn geïnspireerd op authentieke Spaanse smaken en traditionele kooktechnieken. Gasten kunnen genieten van zorgvuldig geselecteerde tapas en kleine gerechten, ambachtelijke charcuterie, premium kazen en krachtige, levendige smaken die perfect zijn om te delen.

Het absolute pronkstuk van Don Esteban Gourmet is de legendarische Jamón Ibérico de Bellota, met ambachtelijke precisie gesneden. Deze iconische delicatesse belichaamt de essentie van de Spaanse culinaire meesterkunst en is bedoeld om samen te delen, te proeven en intens van te genieten. De intieme setting van het restaurant combineert warmte met verfijning en creëert een uitnodigende sfeer voor ontspannen middagproeverijen of gezellige avonden. Elke bezoek nodigt uit om nieuwe smaken te ontdekken, vergezeld van zorgvuldig geselecteerde wijnen en de authentieke producten die het Don Esteban-merk kenmerken.

"Bij Radisson Blu Aruba doen we de dingen bewust anders. We blijven trouw aan een persoonlijke, boutique-stijl van gastvrijheid en kiezen voor intieme en betekenisvolle ervaringen boven grootschalige, commerciële concepten. Don Esteban Gourmet sluit hier naadloos op aan. Het biedt een ontspannen en intieme culinaire ruimte die we met veel enthousiasme delen met zowel onze hotelgasten als de lokale gemeenschap," aldus Shareska Gutierrez, Director of Commercial Strategy.

Don Esteban Gourmet is gevestigd aan de voorzijde van Radisson Blu Aruba, op lobby-niveau van het Clubhouse-gebouw.

Dagelijks geopend van 12.00 tot 20.00 uur.
Voor meer informatie of reserveringen: +297 526 5023
E-mail: reservation@donestebangourmetaruba.com

Zes jaar cel en TBS voor Izaak Principaal na dodelijk schietincident

Het Hof van Justitie heeft in hoger beroep een definitieve uitspraak gedaan in de strafzaak tegen Izaak Principaal, die werd veroordeeld voor de dood van de 19-jarige Sayuri Petronia en meerdere andere ernstige geweldsdelicten. Met de uitspraak komt een einde aan een langdurig en complex juridisch traject dat verschillende instanties heeft doorlopen.

Tijdens de zitting waren familieleden van zowel Principaal als van het slachtoffer aanwezig. Voor de nabestaanden van Sayuri Petronia betekende de uitspraak meer dan een juridische afronding: het was een moment van erkenning van het geleden verlies en het diepe verdriet dat de zaak sinds 2021 heeft veroorzaakt.

Het fatale incident vond plaats op 4 juni 2021 in de woning van Principaal. Volgens zijn verklaring speelde hij met een vuurwapen toen een stoel waarop hij zat brak, waarna het wapen afging en Sayuri Petronia dodelijk werd geraakt. Het incident leidde tot grote maatschappelijke verontwaardiging en een breder debat over vuurwapenbezit, geweld onder jongeren en strafrechtelijke verantwoordelijkheid.

Uit het daaropvolgende onderzoek bleek dat Principaal niet alleen betrokken was bij het dodelijke schietincident, maar ook bij meerdere andere ernstige misdrijven. Het ging onder meer om een drive-by shooting waarbij vier personen gewond raakten, gewapende overvallen en bedreigingen. Deze feiten speelden een belangrijke rol in de uiteindelijke strafoplegging.

In eerste aanleg werd Principaal, die ten tijde van het schietincident 17 jaar oud was, volgens het volwassenenstrafrecht veroordeeld tot negen jaar gevangenisstraf en TBS met dwangverpleging. Het Gerecht achtte de ernst en het patroon van geweld zodanig dat toepassing van het jeugdstrafrecht niet passend werd geacht.

In hoger beroep kwam het Hof in 2023 echter tot een andere conclusie en legde een jeugdstraf op met een PIJ-maatregel. Die beslissing werd aangevochten door het Openbaar Ministerie, dat in cassatie ging bij de Hoge Raad. Volgens het OM was de combinatie van straf en maatregel juridisch onjuist. De Hoge Raad gaf het OM gelijk en vernietigde het strafdeel van de uitspraak, waarna de zaak opnieuw aan het Hof werd voorgelegd.

In de hernieuwde behandeling werd uitgebreid stilgestaan bij psychologische en psychiatrische rapportages. Deskundigen concludeerden dat Principaal lijdt aan een ernstige persoonlijkheidsstoornis, ADHD en andere psychische problematiek, en dat het risico op herhaling van gewelddadig gedrag hoog is zonder intensieve behandeling.

Het Hof besloot uiteindelijk opnieuw het volwassenenstrafrecht toe te passen. Principaal kreeg een gevangenisstraf van zes jaar opgelegd, gecombineerd met TBS met dwangverpleging. Volgens het Hof rechtvaardigen de aard, ernst en opeenstapeling van de gepleegde delicten deze uitzonderlijke toepassing, ondanks zijn minderjarigheid ten tijde van het hoofdfeit.

Omdat Aruba niet beschikt over forensisch-psychiatrische behandelcapaciteit voor TBS, is bepaald dat Principaal zijn straf en behandeling in Nederland zal ondergaan. Daarnaast werd hij veroordeeld tot het betalen van 16.000 florin aan schadevergoeding aan de familie van Sayuri Petronia.

De zaak wordt gezien als een van de meest ingrijpende strafzaken van de afgelopen jaren op Aruba. Niet alleen vanwege de ernst van de feiten, maar ook vanwege de fundamentele vragen die zij oproept over jeugdstrafrecht, mentale zorg en de bescherming van de samenleving. Hoewel het juridische hoofdstuk is afgesloten, blijft het maatschappelijke debat over geweld, preventie en zorg onverminderd actueel.

Tot waar reikt onze... *Samenwerking met de VS...?*

Zoals verwacht blijkt het moeilijk om als buurland niet betrokken te raken bij het conflict tussen de Verenigde Staten en Venezuela, dat bovendien nog gewelddadiger dreigt te worden. De incidenten in de luchtvaart, een in het Curaçaose luchtruim en een andere met een vliegtuig dat vanuit Aruba opsteeg, waar in beide gevallen bijna een botsing ontstond met een toestel van de Amerikaanse luchtmacht dat de brandstofvoorziening in de lucht verzorgt, geven al aan dat er dingen gebeuren die geen herhaling moeten krijgen, want als er geen maatregelen worden getroffen is er geen enkele garantie voor de burgerluchtvaart in het algemeen. Maar de incidenten roepen ook de vraag op tot waar de samenwerking van het Koninkrijk met de Amerikaanse regering reikt. Dit omdat in de laatste weken de relaties van de Europese landen, waarvan de meeste ook lid zijn van de NAVO, en de huidige Amerikaanse regering op een behoorlijk teer punt zijn beland, hetgeen zelfs kan wijzen op twijfel over de toekomst van het genoemde verdrag. Het recente strategiedocument van de VS inzake nationale veiligheid wijst op de strategische keuze om meer samen te werken met Rusland en demoniseert tegelijkertijd ook de Europese landen vanwege de steun aan Oekraïne in de oorlog tegen Rusland.

Tot nu toe is er nog geen bericht gekomen van de Nederlandse regering die de genoemde incidenten al bij de VS-regering heeft moeten aankaarten. Als stilzwijgend akkoord is gegeven om het luchtruim van de eilanden te gebruiken, dan zou er nu in ieder geval al een regeling moeten zijn getroffen om geen verder gevaar te veroorzaken voor de burgerluchtvaart. Volgens internationale berichten zouden de Amerikaanse vliegtuigen hun transponder hebben uitgezet, wat in de genoemde incidenten ertoe heeft geleid dat men pas op het laatste moment de militaire vliegtuigen kon waarnemen en die bovendien ook niet door de luchtvaartdienst kon worden gewaarschuwd omdat men daar ook niet op de hoogte was van hun aanwezigheid. Terwijl het nu beperkt is gebleven tot bijnabotsingen is het belangrijk om de veiligheid van alle vluchten van en naar de eilanden te garanderen.

Maar er zijn meer zaken die aandacht verdienen; het is ook van belang dat we niet geleidelijk aan verder betrokken raken bij dit conflict, zoals het geval is van Trinidad & Tobago, de andere natie in de directe nabijheid van Venezuela en die gekozen heeft voor volledige samenwerking met de Amerikaanse militairen. Op internet konden we het uitladen zien van vijf Amerikaanse militaire terreinvoertuigen in Aruba, zonder enige uitleg voor hun aankomst. Komen ze onze defensie versterken, mogelijk tegen aanvallen via de kust? Dat kan wel een nuttige maatregel lijken maar wat te doen bij een luchtaanval, bijvoorbeeld als represaille voor de steun die de VS krijgt binnen onze grenzen? In een vorig redactioneel artikel hebben we al gewezen op berichten in de internationale pers, waarin precies werd aangegeven welke de landen of gebieden zijn die samenwerken met de Amerikaanse defensie, zodat de hele wereld op die kaart kon zien was dat Aruba en Curaçao daartoe behoorden. De vraag is of we gaandeweg steeds meer van deze stappen te zien krijgen totdat we in een situatie belanden waarin niet meer te voorkomen is dat ons eiland het doelwit wordt van een militaire aanval vanuit Venezuela, in het geval dat het conflict uitloopt op een complete oorlog. Als er nu al het gevaar bestaat van ongevallen in de luchtvaart, met honderden passagiers aan boord van die toestellen en een duidelijk gebrek aan enige bekommernis van Amerikaanse zijde voor de burgerluchtvaart, hoe moet dat worden als het conflict echt uit de hand loopt?

De belangrijkste consequentie van dit alles is zal het volledig afsluiten van het luchtruim van de eilanden zijn, hetgeen ons en de andere eilanden zonder enige verbinding via de lucht zal laten. We hoeven niet uit te leggen wat voor gevolgen dit zou hebben voor onze economie. Afgezien van het afsluiten van het luchtruim kan men ook maatregelen verwachten van de luchtvaartmaatschappijen die op de eilanden vliegen, die tot de conclusie komen dat er geen veilige omstandigheden bestaan en die bijgevolg vluchten beginnen te schrappen.

Het mag meer dan duidelijk zijn dat we in deze situatie niet kunnen zitten wachten totdat er iets ernstigs gebeurt. We kunnen ons allemaal herinneren wat er in Oekraïne in 2014 is gebeurd, toen men de luchtruimte nog open had en een vliegtuig van Malaysia Airlines (MH17) uit de lucht werd geschoten door Russische militairen.
In de huidige situatie is er niet eens een agressieve militaire actie nodig, een simpel ongeluk omdat de Amerikaanse militaire autoriteiten het prima vinden om met een uitgezette transponder te vliegen kan voor een groot ongeluk zorgen, met honderden slachtoffers, met alle gevolgen die we daarna onder ogen moeten zien, bijvoorbeeld van het afzeggen van reserveringen in het toerisme, etc.
In ieder geval kunnen we op dit moment goed zien hoe gevoelig ons eiland is voor invloeden van buitenaf waar we geen enkele controle op hebben. Elk incident dat zorgt voor een economische stillegging voor een bepaalde tijd zal zorgen voor grote economische en financiële schade, terwijl onze overheid geen enkele reserve heeft om wat dan ook te compenseren. Het is niet leuk om mensen eraan te herinneren dat we nog steeds een publieke schuld van vijf miljard florin hebben en dat in zo'n geval al het werk dat tot nu toe al is verricht om de schulden af te bouwen voor niets zou zijn; we gaan terug naar af.

Tenslotte, om een feit aan te geven dat weinig bekendheid heeft op Aruba: in het geval van militaire agressie tegen Aruba (en de andere eilanden) bestaat voor ons geen artikel 5 van het NAVO-verdrag om ons te verdedigen; de eilanden vallen niet binnen het gebied waarvoor het verdrag geldt. Zeker met de genoemde recente veranderingen in de relaties tussen de landen binnen het verdrag zelf is het de vraag voor ons wat eigenlijk de voordelen zijn van het bieden van militaire steun aan de VS, ook met het oog op de toekomst. Een goede vraag voor de regering in Nederland èn in Aruba.

Opinie: Eigenbelang van het Parlement en de kwestie van kwaadwilligheid

Het meest verontrustende aspect van het amendement dat is ingediend door parlementariër Mike de Meza (AVP) is niet alleen dat het juridisch gebrekkig is, maar vooral wie ervan profiteert en hoe dat voordeel tot stand komt. Het voorstel is ingediend door een parlementariër en goedgekeurd door andere parlementariërs, terwijl het expliciet van toepassing is op parlementariërs zelf. Dit feit alleen al vereist verhoogde waakzaamheid en kritische toetsing.

Een klassiek belangenconflict vermomd als hervorming
Parlementariërs die vóór het amendement hebben gestemd, hebben een juridisch regime goedgekeurd dat:
- hen onttrekt aan het reguliere Arubaanse rechtssysteem;
- hen onderwerpt aan een uitzonderlijke en externe procedure;
- strafvervolging afhankelijk maakt van zeer technische procedurele vereisten;
- absolute niet-ontvankelijkheid toekent bij procedurele afwijkingen.

In praktische zin betekent dit dat parlementariërs hebben gestemd voor een kader dat de drempel voor hun eigen strafrechtelijke vervolging verhoogt.
Dit is geen neutrale wetgeving. Dit is wetgeving in eigen belang.
In elk volwassen constitutioneel systeem zou dergelijk handelen aanleiding geven tot onthouding van stemming, strengere stembeperkingen of constitutionele toetsing. Geen van deze waarborgen is hier toegepast.

Procedurele immuniteit als persoonlijk voordeel
Het amendement verleent geen openlijke immuniteit. In plaats daarvan creëert het iets subtielers en effectievers: procedurele immuniteit.
Belangrijke mechanismen die parlementariërs direct bevoordelen zijn onder meer vage definities van strafbare feiten ("oneigenlijke delicten"), waardoor selectieve in- of uitsluiting mogelijk wordt; centralisatie buiten Aruba, wat onderzoeken trager, duurder en politiek gevoeliger maakt; en automatische niet-ontvankelijkheid bij procedurefouten, zonder proportionaliteit of herstelmogelijkheid.
Voor huidige en voormalige parlementariërs vertaalt dit zich in vertraging, juridische complexiteit en een verhoogde kans op technische afwijzing. Dit zijn geen abstracte juridische gevolgen, maar concrete persoonlijke beschermingsmechanismen.
Waarom dit geen loutere nalatigheid is
Op dit punt verschuift de analyse van incompetentie naar intentie.
Elke parlementariër met elementaire juridische kennis – of toegang tot juridisch advies – weet dat strafrechtelijke procedures niet thuishoren in een ministeriële instellingswet; dat Aruba geen jurisdictie kan toekennen aan de Hoge Raad via een landsverordening; en dat clausules van absolute niet-ontvankelijkheid uitzonderlijk en gevaarlijk zijn.

En toch doet het amendement alle drie.

Dit wijst er sterk op dat de gebreken niet toevallig zijn, maar functioneel. Het zijn tekortkomingen die werken in het voordeel van degenen die ze hebben goedgekeurd.

De relevantie van 'kwaadwilligheid', juridisch en conceptueel
Het begrip kwaadwilligheid hoeft geen haat of persoonlijke animus te betekenen. In recht en bestuur verwijst kwaadwilligheid vaak naar het opzettelijk gebruik van bevoegdheden met de wetenschap dat dit zal leiden tot schade of ongerechtvaardigd voordeel.
Hier is sprake van institutionele kwaadwilligheid. Die ontstaat wanneer wetgevers bewust regels ontwerpen die henzelf beschermen, voorzien dat dit de verantwoordingsplicht zal ondermijnen, en desondanks doorgaan.
De kwaadwilligheid ligt niet in een veronderstelde innerlijke motivatie, maar in het voorspelbare effect.
Geen enkele rechter zal aanvaarden dat parlementariërs zich niet bewust waren van het feit dat zij strafvervolging voor zichzelf moeilijker maakten, terwijl zij anderen uitsloten en daarmee de gelijkheid voor de wet aantastten.

Kwaadwilligheid door misbruik van wetgevende macht
Hier wordt de zaak ernstiger.
Wanneer wetgevers hun wetgevende macht gebruiken om strafrechtelijke aansprakelijkheid te wijzigen voor een groep waartoe zij zelf behoren, zonder constitutionele waarborgen, verschuiven zij van slecht bestuur naar machtsmisbruik.

In de vergelijkende constitutionele doctrine wordt dit vaak omschreven als wetgeving ten eigen bate, wetgeving te kwader trouw of wetgevende kwaadwilligheid.
De structuur van het amendement wijst op bewuste ontwerpkeuzes, niet op redactionele fouten. Het versterkt het rechtsproces niet, vergroot de duidelijkheid niet, versterkt de rechterlijke onafhankelijkheid niet en verhoogt ook niet de bescherming van burgers. De asymmetrie is het bewijs.

Gevolgen voor politieke verantwoordelijkheid
Parlementariërs die vóór het amendement hebben gestemd, kunnen niet geloofwaardig stellen dat zij uitsluitend in het algemeen belang hebben gehandeld, terwijl zij zich tegelijkertijd onttrekken aan het reguliere recht, stemmen over regels die persoonlijk op henzelf van toepassing zijn en evidente constitutionele grenzen negeren.
Op zijn minst getuigt dit van een roekeloze minachting voor de rechtsstaat. In het ergste geval wijst het op kwaadwilligheid in de uitoefening van een openbaar ambt.
Elke conclusie is politiek schadelijk – en terecht.

Conclusie
Dit amendement kan niet worden begrepen als een onschuldige poging tot hervorming. Het is wetgeving waarvan de parlementariërs die vóór hebben gestemd rechtstreeks profiteren, door middel van verhoogde procedurele bescherming tegen strafrechtelijke aansprakelijkheid.
Wanneer dergelijke voordelen voorspelbaar zijn, structureel zijn verankerd en constitutioneel ondeugdelijk zijn, is de kernvraag niet langer slechts één van competentie, maar van goede trouw.
In dat licht kan het begrip kwaadwilligheid – opgevat als het bewuste misbruik van wetgevende macht voor zelfbescherming – niet terzijde worden geschoven.
Anonieme auteur. Naam en adres bekend bij de redactie.

Koninkrijk kondigt integrale strategie aan om tekort aan zorgpersoneel in het Caribisch gebied aan te pakken

Het Koninkrijk heeft een vernieuwde strategie aangekondigd om het groeiende tekort aan zorgprofessionals in het Caribische deel van het Koninkrijk der Nederlanden aan te pakken. Deze ontwikkeling vloeit voort uit zorgen over de vergrijzing van de bevolking en de toenemende vraag naar gezondheidszorg.

Volgens een brief van het Nederlandse ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), opgesteld in afstemming met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), wordt een integrale en langetermijnaanpak gelanceerd om de instroom, opleiding en het behoud van zorgmedewerkers in Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland te verbeteren.

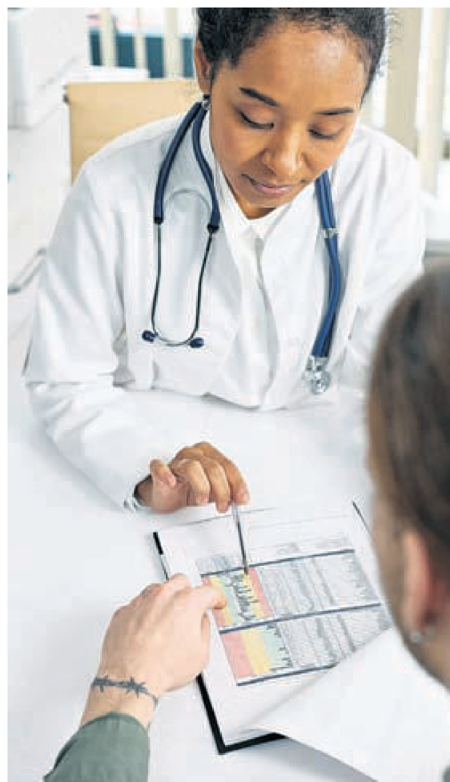
De brief komt voort uit toenemende zorgen over de duurzaamheid van zorgstelsels in het Caribisch gebied. Vergrijzing, in combinatie met een stijgende zorgvraag en aanhoudende personeelstekorten, zet ziekenhuizen, klinieken en langdurige zorginstellingen steeds verder onder druk. Aruba staat, net als andere landen in de regio, voor structurele uitdagingen om voldoende medisch personeel te garanderen, met name artsen en specialisten, terwijl tegelijkertijd continuïteit en kwaliteit van zorg behouden moeten blijven.

In plaats van zich uitsluitend te richten op toegang tot medische opleidingen in Europees Nederland, stelt de Nederlandse regering een integrale en programmatische aanpak voor die het volledige onderwijs- en loopbaantraject van Caribische zorgstudenten omvat. Dit traject begint vóór inschrijving, loopt door tijdens hoger onderwijs en specialisatie, en strekt zich uit tot na afstuderen, met als expliciete doelstelling afgestudeerden aan te moedigen terug te keren naar – en te blijven werken in – de Caribische zorgsector.

Een belangrijk onderdeel van de strategie is de aanstelling van een programmamanager voor de Caribische regio, die gepland staat voor augustus 2025. Deze functionaris krijgt de opdracht een concreet implementatieplan te ontwikkelen om de zorgcapaciteit uit te breiden, afgestemd op de specifieke behoeften van Aruba en de andere Caribische landen binnen het Koninkrijk. Dit plan zal worden besproken binnen het Vierlandenoverleg, waarin Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland op ministerieel niveau samenwerken.

De focus van het initiatief ligt met name op het hoger beroepsonderwijs (hbo) en universitaire zorgopleidingen (wo) die onder een inschrijvingsbeperking vallen, beter bekend als 'numerus fixus'. Geneeskunde is daarbij aangemerkt als prioritaire discipline vanwege de acute tekorten en de lange opleidingsduur.

Een van de opvallende uitdagingen die in het document worden genoemd, is de toenemende afstand – zowel fysiek als emotioneel – tussen Caribische studenten en hun zorgsystemen thuis wanneer zij langdurig onderwijs volgen in Europees Nederland. Studenten verblijven vaak vele jaren in het buitenland, waarin zij een persoonlijk leven, professionele netwerken en carrièreperspectieven opbouwen, wat een terugkeer naar Aruba minder aantrekkelijk kan maken.

De regering wijst klinische stages, coschappen en opleidingsplaatsen in het Caribisch gebied aan als cruciale factor om de band tussen studenten en hun zorgsystemen thuis te versterken. Voor Arubaanse studenten wordt het opdoen van praktijkervaring bij lokale instellingen, zoals het Dr. Horacio Oduber Hospital, gezien als een belangrijke stimulans om na afstuderen terug te keren.

OCW is daarom voornemens samen te werken met Nederlandse medische faculteiten om te onderzoeken hoe meer klinische plaatsingen in Aruba en het bredere Caribisch gebied mogelijk kunnen worden gemaakt. Tegelijkertijd zal de regionale programmamanager de capaciteit en voorbereiding van Arubaanse zorginstellingen beoordelen om studenten in opleiding te kunnen ontvangen.

De brief legt daarnaast een sterke nadruk op het uitbreiden van mogelijkheden voor medische specialisatie binnen het Caribisch gebied zelf. In 2023 kwamen de vier landen overeen om trajecten te verbeteren waarmee Caribische geneeskundestudenten kunnen instromen in specialistische opleidingen, hetzij in Europees Nederland, hetzij gedeeltelijk binnen de Caribische regio.

Aruba wordt daarbij genoemd als voorbeeld van succesvolle samenwerking. Een partnerschap tussen het Horacio Oduber Hospital, het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) en het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU) maakt het mogelijk dat medisch specialisten 'bovenformatief' worden opgeleid, dat wil zeggen boven de standaard personeelsformatie, specifiek met het oog op toekomstige inzet in Aruba. Dit model voorziet tevens in tijdelijke terugkeerperiodes tijdens de opleiding, waardoor een voortdurende verbinding met de Arubaanse zorgcontext wordt gewaarborgd.

Het ministerie van Volksgezondheid onderzoekt of vergelijkbare modellen ook elders in het Caribisch gebied kunnen worden toegepast. Bij opschaling zouden deze initiatieven de capaciteit van Aruba om gespecialiseerd medisch personeel aan te trekken en te behouden aanzienlijk kunnen vergroten, zonder uitsluitend afhankelijk te zijn van externe werving.

Het document gaat ook in op een langdurig politiek debat over de zogenoemde 'ministeriële plaatsen' binnen Nederlandse medische opleidingen – gereserveerde toelatingsplaatsen voor Caribische studenten. Een parlementaire motie pleitte voor herinvoering van deze plaatsen, met het argument dat de invoering van gedecentraliseerde selectieprocedures in 2017 heeft geleid tot een daling van het aantal Caribische studenten in numerus-fixusopleidingen in de zorg.

Hoewel trendrapporten over het hoger onderwijs inderdaad een afname van de instroom vanuit het Caribisch gebied sinds 2017 bevestigen, blijft de regering terughoudend ten aanzien van het herinvoeren van gereserveerde plaatsen. Volgens de brief zouden dergelijke maatregelen kunnen neerkomen op ongelijke behandeling onder de Nederlandse gelijkebehandelingswetgeving en een sterke juridische rechtvaardiging vereisen. Bovendien blijkt uit eerdere onderzoeken dat toelating op zichzelf geen garantie biedt dat afgestudeerden terugkeren naar het Caribisch gebied, inclusief Aruba, na afronding van hun studie.

De regering concludeert daarom dat gereserveerde plaatsen waarschijnlijk geen structurele oplossing bieden voor het personeelstekort en de aandacht kunnen afleiden van effectievere, structurele interventies.

In plaats daarvan wijst de regering op bestaande wettelijke bepalingen binnen de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Op grond van artikel 7.53 zijn universiteiten verplicht rekening te houden met de specifieke omstandigheden van Caribische studenten bij het ontwerpen van selectieprocedures. Dit moet waarborgen dat Arubaanse studenten op gelijke voet kunnen deelnemen, ondanks geografische afstand en beperkte toegang tot selectieactiviteiten op de campus.

Het ministerie erkent dat de uitvoering van deze verplichting sterk verschilt per instelling. Daarom is OCW voornemens universiteiten verantwoordelijk te houden voor transparante en proportionele selectieprocedures, inclusief een duidelijke motivering van hoe rekening wordt gehouden met de belangen van Caribische studenten. Wetgevende aanpassingen worden voorbereid om transparantie en toezicht op toelatingsprocessen te versterken.

Daarnaast zal de Strategic Education Alliance (SEA), een samenwerkingsprogramma voor onderwijs binnen het Koninkrijk, haar informatiecampagnes in Aruba intensiveren om de toegang tot studiekeuzebegeleiding en voorbereiding op toelating te verbeteren.

Naast het hoger onderwijs benadrukt het beleidsdocument parallelle investeringen in beroepsgerichte zorgopleidingen. In navolging van afspraken binnen het Vierlandenoverleg staan nieuwe opleidingen voor doktersassistenten en apothekersassistenten gepland om te starten in Aruba, Bonaire en Curaçao. Deze programma's zijn gericht op het invullen van directe personeelsbehoeften, terwijl tegelijkertijd op langere termijn regionale capaciteit wordt opgebouwd.

Het initiatief is mede geïnspireerd door een bestaande samenwerking tussen ziekenhuizen in Aruba, Curaçao en Bonaire en het Nederlandse Summa College, dat sinds eind 2023 personeel opleidt voor de Centrale Sterilisatieafdeling (CSA). Volgens het ministerie heeft deze pilot positieve resultaten opgeleverd en onderstreept zij de waarde van regionale samenwerking in zorgonderwijs.

Dergelijke beroepsgerichte trajecten kunnen naar verwachting de afhankelijkheid van buitenlands personeel verminderen en duurzame loopbaankansen creëren voor inwoners van Aruba binnen de zorgsector.

Een terugkerend thema in de brief is de noodzaak om 'brain drain' tegen te gaan. Het opleiden van zorgprofessionals dichter bij huis, zo stelt het document, vergroot de kans dat zij in de regio blijven, waardoor lokale kennis behouden blijft en institutionele continuïteit wordt versterkt.

De regering ziet in de bestaande zorginfrastructuur van Aruba, internationale partnerschappen en deelname aan Koninkrijksbrede governance-structuren een stevige basis voor toekomstige uitbreiding. Op termijn kunnen de ervaringen uit pilots voor beroeps- en specialistische opleidingen de weg vrijmaken voor bredere regionale samenwerking in het hoger onderwijs binnen zorgdisciplines.

De effectiviteit van de integrale aanpak zal na drie jaar worden geëvalueerd. Indien de maatregelen onvoldoende verbetering opleveren in de beschikbaarheid van zorgpersoneel, kan de optie van gereserveerde studieplaatsen voor Caribische studenten opnieuw worden overwogen. Vooralsnog spreekt de regering het vertrouwen uit dat gecoördineerde en structurele interventies de meest veelbelovende weg vooruit vormen voor Aruba en het bredere Caribische zorgstelsel.

Sint Maarten: Parlement neemt unaniem Klimaatactieverklaring aan

(TheDailyHerald) – Het Parlement heeft deze week unaniem de Verklaring van de Parlementaire Alliantie voor Klimaatactie en een Rechtvaardige Transitie aangenomen. Daarmee verbindt het zich formeel aan regionale en mondiale parlementaire samenwerking op het gebied van klimaatactie.

De Verklaring werd behandeld en bekrachtigd tijdens een openbare vergadering van het Parlement. Tijdens de vergadering gaf Parlementsvoorzitter Sarah Wescot-Williams aan dat het document nu nader bestudeerd moet worden door de leden van het Parlement om prioriteiten en richting te bepalen.

"Niet alles in de verklaring vraagt op dit moment onze directe aandacht. We zullen de verklaring dus moeten ontleden, bekijken wat het meest relevant is voor Sint Maarten en als Parlement bepalen welke koers we willen varen om onze doelstellingen te realiseren," aldus Wescot-Williams.

Eerder dit jaar, op 4 en 5 juni 2025, nam de Parlementsvoorzitter deel aan een politieke dialoog in Panama met vertegenwoordigers van parlementen uit Latijns-Amerika, het Caribisch gebied, Afrika, Azië en Europa. Ook andere leden van het Parlement van Sint Maarten waren daarbij aanwezig. Tijdens deze dialoog onderschreef de voorzitter de Verklaring formeel namens het Parlement, waarmee het lidmaatschap van Sint Maarten van de Parlementaire Alliantie voor Klimaatactie en een Rechtvaardige Transitie via Parlatino werd bevestigd.

De Verklaring, omschreven als een basisdocument van de Parlementaire Alliantie voor Klimaatactie en een Rechtvaardige Transitie, heeft tot doel bij te dragen aan het aanpakken en verzachten van de negatieve gevolgen van klimaatverandering en het bevorderen van een rechtvaardige transitie in het mondiale Zuiden.

Volgens de Verklaring kunnen de urgente uitdagingen rond klimaatactie en een rechtvaardige transitie alleen worden aangepakt door de doeltreffende en energieke inzet van parlementen en interparlementaire instellingen. Deze inzet moet plaatsvinden via hun kerntaken: wetgeving, toezicht en vertegenwoordiging. De leden verklaren bereid te zijn de nodige taken op zich te nemen en de actieve betrokkenheid van alle overheidslagen, instellingen, de private sector en het georganiseerde maatschappelijk middenveld te bevorderen.

Daarnaast stellen de leden dat wetgevende machten moeten optreden als waarborgers van nationale en internationale klimaatverplichtingen, als verdedigers van mensenrechten en maatschappelijke ruimte, en als sleutelfiguren bij het bevorderen van een rechtvaardige transitie die niemand achterlaat, in het bijzonder inheemse volkeren, gemeenschappen van Afrikaanse afkomst, plattelandsgemeenschappen en vrouwen.

Met de Verklaring is de Parlementaire Alliantie voor Klimaatactie en een Rechtvaardige Transitie ingesteld als een permanent forum voor dialoog, coördinatie en parlementaire samenwerking op mondiaal niveau. De Alliantie heeft tot doel wetgevende actie te versterken in reactie op de klimaatcrisis, een rechtvaardige energietransitie te bevorderen en democratie, mensenrechten en duurzame ontwikkeling te verdedigen.

De vastgelegde toezeggingen omvatten onder meer het bevorderen van wetgeving op het gebied van energietransitie, fatsoenlijk groen werk, toegankelijke en eerlijke klimaatfinanciering, de rechten van kwetsbare gemeenschappen en groene technologieën. Dit alles met het oog op een koolstofarme transitie die is gebaseerd op sociale rechtvaardigheid en in lijn is met het Klimaatakkoord van Parijs en de eerste Global Stocktake. Daarnaast verbinden de leden zich ertoe de actieve deelname van parlementariërs aan internationale klimaatfora te bevorderen, met name binnen het UNFCCC-proces en de COP's, en om de opwaardering te ondersteunen van de huidige informele parlementaire groep tot een formele constituentie binnen het UNFCCC-kader.

De Verklaring zal verder door het Parlement worden geanalyseerd en vervolgens ter overweging en beantwoording worden doorgestuurd naar de Regering.

Parlement roept op tot programma voor legalisering van ongedocumenteerde migranten op Curaçao

(CuraçaoChronicle) – Het Parlement van Curaçao heeft een motie aangenomen waarin de regering wordt opgeroepen een programma in te voeren voor de legalisering en registratie van ongedocumenteerde migranten. Daarbij wordt verwezen naar zowel economische als humanitaire overwegingen.

De motie werd aangenomen tijdens een openbare parlementaire vergadering op 15 december 2025 en is volgens het officiële stemoverzicht bij algemene stemming goedgekeurd.

Economische en sociale onderbouwing

In de motie stelt het Parlement dat legalisering en registratie van ongedocumenteerde migranten een positieve bijdrage kunnen leveren aan de economie van Curaçao. Volksvertegenwoordigers wijzen onder meer op mogelijke extra belastinginkomsten, zoals inkomstenbelasting en sociale premies, evenals een toename van lokale consumptie.

Daarnaast merkt het Parlement op dat het verlenen van toegang tot gezondheidszorg, onderwijs en de formele arbeidsmarkt niet alleen de volksgezondheid ten goede zou komen, maar ook de naleving van mensenrechten zou versterken en informele arbeid zou terugdringen.

Zorgkosten al begroot

De motie wijst erop dat de regering van Curaçao in de meerjarenbegroting reeds ongeveer 10 miljoen XCG per jaar reserveert voor medische kosten in verband met ongedocumenteerde migranten. Volgens het Parlement kan legalisering bijdragen aan betere kostenbeheersing en een efficiënter gebruik van publieke middelen, door zorg te verplaatsen van noodhulp naar reguliere, verzekerde toegang.

Twee kernopdrachten aan de regering

Met de aangenomen motie draagt het Parlement de regering op om:

- een legaliseringsprogramma in te voeren voor ongedocumenteerde migranten die op Curaçao verblijven;
- de publieke communicatie over de voordelen van integratie en de economische en sociale bijdrage van ongedocumenteerde migranten aan de overheidsfinanciën en de bredere gemeenschap te versterken en te bevorderen.

Volgens de indieners is duidelijke communicatie essentieel om maatschappelijk begrip en draagvlak te creëren voor een gestructureerd en verantwoordelijk migratiebeleid.

Vervolgstappen

De motie is doorgestuurd naar de regering van Curaçao en de Gouverneur, waarmee het vraagstuk van ongedocumenteerde migratie en integratie nadrukkelijk op de beleidsagenda is geplaatst. Hoewel de motie geen concrete tijdslijn vastlegt, geeft zij wel aan dat er parlementaire steun bestaat voor een verschuiving van ad-hocmaatregelen naar een formele, gereguleerde aanpak.

De aanneming van de motie weerspiegelt een bredere parlementaire opvatting dat het aanpakken van ongedocumenteerde migratie vraagt om langetermijnoplossingen die economische duurzaamheid, sociale cohesie en menselijke waardigheid in balans brengen.

Tweede Kamer verwerpt voorstel voor Koninkrijksinvesteringsfonds voor Caribische landen

(CuraçaoChronicle) – Een rechts georiënteerde meerderheid in de Tweede Kamer heeft een voorstel verworpen om een Koninkrijksfonds op te richten dat Aruba, Curaçao en Sint Maarten rentevrije leningen zou verstrekken voor grote investeringen die zij niet zelfstandig kunnen financieren.

Het voorstel werd eerder op de dag ingediend door Tweede Kamerlid Mikal Tseggai (GroenLinks–PvdA), maar wist bij de avondstemming onvoldoende steun te verwerven.

In zijn motie betoogde Tseggai dat een structureel gezonde financiële positie weliswaar essentieel is voor de Caribische landen binnen het Koninkrijk, maar dat hun relatief kleine economieën hen bijzonder kwetsbaar maken voor schokken, zoals pandemieën of natuurrampen. Hij wees erop dat de eilanden voor grote uitdagingen staan die aanzienlijke financiële investeringen vereisen en onderstreepte het belang van duidelijke afspraken binnen het Koninkrijk over toekomstige financiële verhoudingen en wederzijdse bijstand.

De motie riep de Nederlandse regering op om samen met Aruba, Curaçao en Sint Maarten te onderzoeken of een Koninkrijksfonds kan worden opgezet dat rentevrije leningen verstrekt voor grootschalige investeringen, en om de Tweede Kamer over de uitkomsten van dat onderzoek te informeren.

Staatssecretaris voor Koninkrijksrelaties Eddie van Marum adviseerde de Kamer om tegen de motie te stemmen. Volgens Van Marum bestaan er al leenmogelijkheden voor de Caribische landen en moeten dergelijke leningen uiteindelijk altijd worden terugbetaald.

"Lenen is al mogelijk," aldus Van Marum. "Die leningen moeten ook worden terugbetaald. Via de Rijkswet betalen zij bovendien al de laagst mogelijke rente."

Tseggai betwistte die lezing en verwees daarbij naar de huidige leenvoorwaarden van Aruba. "Ik begrijp dat Aruba momenteel tegen een extreem hoge rente leent," zei hij. "Vindt de staatssecretaris een rente van 16 procent werkelijk zo laag dat er geen alternatieve oplossingen nodig zijn? Zou het op de lange termijn niet beter zijn om binnen het Koninkrijk een soort revolverend fonds te hebben, voor grote investeringen of noodhulp?"

In zijn reactie verwees Van Marum naar het lopende traject rond de Rijkswet houdbare overheidsfinanciën (HOFA). Volgens de staatssecretaris zal deze wetgeving extra mogelijkheden bieden voor de Caribische landen om tegen lagere rentetarieven te lenen.

Ondanks het debat kreeg de motie onvoldoende steun, waardoor het bestaande financiële kader tussen Nederland en de Caribische landen voorlopig ongewijzigd blijft.